

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про телекомунікації

(Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2004, N 12, ст.155)

{ Із змінами, внесеними згідно із Законами

- N 1876-IV ([1876-15](#)) від 24.06.2004, ВВР, 2004, N 48, ст.526
- N 2119-IV ([2119-15](#)) від 21.10.2004, ВВР, 2005, N 2, ст.34
- N 2285-IV ([2285-15](#)) від 23.12.2004, ВВР, 2005, N 7-8, ст.162
- N 2505-IV ([2505-15](#)) від 25.03.2005, ВВР, 2005, N 17, N 18-19, ст.267
- N 3200-IV ([3200-15](#)) від 15.12.2005, ВВР, 2006, N 14, ст.116
- N 3317-IV ([3317-15](#)) від 12.01.2006, ВВР, 2006, N 18, ст.155
- N 3375-IV ([3375-15](#)) від 19.01.2006, ВВР, 2006, N 22, ст.186
- N 3380-IV ([3380-15](#)) від 19.01.2006, ВВР, 2006, N 22, ст.188
- N 3475-IV ([3475-15](#)) від 23.02.2006, ВВР, 2006, N 30, ст.258
- N 378-V ([378-16](#)) від 28.11.2006, ВВР, 2007, N 14, ст.167
- N 580-V ([580-16](#)) від 11.01.2007, ВВР, 2007, N 13, ст.132 }

{ Щодо визнання неконституційними окремих положень див.

Рішення Конституційного Суду

N 21-рп/2008 ([v021p710-08](#)) від 08.10.2008 }

{ Із змінами, внесеними згідно із Законами

- N 1819-VI ([1819-17](#)) від 20.01.2010, ВВР, 2010, N 10, ст.105
- N 2299-VI ([2299-17](#)) від 01.06.2010, ВВР, 2010, N 34, ст.482
- N 2388-VI ([2388-17](#)) від 01.07.2010, ВВР, 2010, N 37, ст.496
- N 2392-VI ([2392-17](#)) від 01.07.2010, ВВР, 2010, N 38, ст.504
- N 2751-VI ([2751-17](#)) від 02.12.2010, ВВР, 2011, N 18, ст.126
- N 2752-VI ([2752-17](#)) від 02.12.2010, ВВР, 2011, N 18, ст.127
- N 3038-VI ([3038-17](#)) від 17.02.2011, ВВР, 2011, N 34, ст.343
- N 3205-VI ([3205-17](#)) від 07.04.2011, ВВР, 2011, N 41, ст.413
- N 3566-VI ([3566-17](#)) від 05.07.2011, ВВР, 2012, N 5, ст.35
- N 3610-VI ([3610-17](#)) від 07.07.2011, ВВР, 2012, N 7, ст.53
- N 3748-VI ([3748-17](#)) від 20.09.2011, ВВР, 2012, N 19-20, ст.176
- N 4499-VI ([4499-17](#)) від 13.03.2012, ВВР, 2012, N 49, ст.560
- N 4910-VI ([4910-17](#)) від 07.06.2012, ВВР, 2013, N 18, ст.162
- N 5007-VI ([5007-17](#)) від 21.06.2012, ВВР, 2013, N 19-20, ст.190
- N 5029-VI ([5029-17](#)) від 03.07.2012, ВВР, 2013, N 23, ст.218
- N 5316-VI ([5316-17](#)) від 02.10.2012
- N 5410-VI ([5410-17](#)) від 02.10.2012
- N 5459-VI ([5459-17](#)) від 16.10.2012
- N 406-VII ([406-18](#)) від 04.07.2013 }

{ У тексті Закону слова "Національна комісія з питань регулювання зв'язку (НКРЗ)", "Національна комісія з питань регулювання зв'язку" в усіх відмінках та слова "НКРЗ", "ДІЗ" замінено словами "національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації" у відповідному відмінку згідно із Законом N 3610-VI ([3610-17](#)) від 07.07.2011 }

Цей Закон встановлює правову основу діяльності у сфері телекомунікацій.

Закон визначає повноваження держави щодо управління та регулювання зазначеної діяльності, а також права, обов'язки та засади відповідальності фізичних і юридичних осіб, які беруть участь у даній діяльності або користуються телекомунікаційними послугами.

Глава I

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Визначення основних термінів

1. У цьому Законі терміни вживаються в такому значенні:

абонент - споживач телекомунікаційних послуг, який отримує телекомунікаційні послуги на умовах договору, котрий передбачає підключення кінцевого обладнання, що перебуває в його власності або користуванні, до телекомунікаційної мережі;

абонентна плата - фіксований платіж, який може встановлювати оператор телекомунікацій для абонента за доступ на постійній основі до своєї телекомунікаційної мережі незалежно від факту отримання послуг;

абонентський номер - сукупність цифрових знаків для позначення (ідентифікації) кінцевого обладнання абонента в телекомунікаційній мережі; { Статтю 1 доповнено терміном згідно із Законом N 2392-VI ([2392-17](#)) від 01.07.2010 }

адреса мережі Інтернет - визначений чинними в Інтернеті міжнародними стандартами цифровий та/або символний ідентифікатор доменних імен в ієрархічній системі доменних назв;

адресний простір мережі Інтернет - сукупність адрес мережі Інтернет;

безпроводовий доступ до телекомунікаційної мережі (безпроводовий доступ - електровз'язок з використанням радіотехнологій, під час якого кінцеве обладнання хоча б одного із споживачів може вільно переміщатися із збереженням унікального ідентифікаційного номера в межах пунктів закінчення телекомунікаційної мережі, які під'єднані до одного комутаційного центру;

взаємоз'єднання телекомунікаційних мереж - встановлення фізичного та/або логічного з'єднання між різними телекомунікаційними мережами з метою забезпечення можливості споживачам безпосередньо або опосередковано обмінюватись інформацією;

власник (володілець) кабельної каналізації електровз'язку - суб'єкт господарювання, у власності (володінні) якого перебувають уся інфраструктура кабельної каналізації електровз'язку або окремі її елементи, набуті на належній правовій підставі, призначені для забезпечення доступу до телекомунікаційної мережі загального користування; { Статтю 1 доповнено терміном згідно із Законом N 2752-VI ([2752-17](#)) від 02.12.2010 }

голосова телефонія - обмін інформацією голосом у реальному часі з використанням телекомунікаційних мереж;

дані - інформація у формі, придатній для автоматизованої обробки її засобами обчислювальної техніки;

домен - частина ієрархічного адресного простору мережі Інтернет, яка має унікальну назву, що її ідентифікує, обслуговується групою серверів доменних імен та централізовано адмініструється;

домен.UA - домен верхнього рівня ієрархічного адресного простору мережі Інтернет, створений на основі кодування назв країн відповідно до міжнародних стандартів, для обслуговування адресного простору українського сегмента мережі Інтернет;

домен другого рівня - частина адресного простору мережі Інтернет, що розташовується на другому рівні ієрархії імен у цій мережі;

електрозв'язок - див. "телекомунікації";

загальнодоступні (універсальні) телекомунікаційні послуги - мінімальний набір визначених цим Законом послуг нормованої якості, доступний усім споживачам на всій території України;

Інтернет - всесвітня інформаційна система загального доступу, яка логічно зв'язана глобальним адресним простором та базується на Інтернет-протоколі, визначеному міжнародними стандартами;

інформаційна система загального доступу - сукупність телекомунікаційних мереж та засобів для накопичення, обробки, зберігання та передавання даних;

інформаційна безпека телекомунікаційних мереж - здатність телекомунікаційних мереж забезпечувати захист від знищення, перекручення, блокування інформації, її несанкціонованого витоку або від порушення встановленого порядку її маршрутизації;

інформація - відомості, подані у вигляді сигналів, знаків, звуків, рухомих або нерухомих зображень чи в інший спосіб;

кабельна каналізація електрозв'язку - обладнання та споруди, призначені для прокладання, монтажу та експлуатаційного обслуговування кабелів телекомунікацій, що включають трубопроводи (канали кабельної каналізації), закладні та оглядові пристрої в колодязях, кабельних шафах, шахтах, колекторах, мостах, естакадах, тунелях, будівлях, а також приміщення для вводу кабелів і розміщення лінійного обладнання; { Статтю 1 доповнено терміном згідно із Законом N 2752-VI ([2752-17](#)) від 02.12.2010 }

канал електрозв'язку - сукупність технічних засобів, призначених для перенесення електричних сигналів між двома пунктами телекомунікаційної мережі, і який характеризується смугою частот та/або швидкістю передачі;

канал кабельної каналізації електрозв'язку - окремо виділені місця в колекторах, телекомунікаційних колодязях, тунелях, акведуках, шляхопроводах, на мостах, мостових переходах, естакадах, трубопроводах, а також інші надземні та підземні інженерні споруди, що призначені для прокладання або використовуються для прокладання магістральних, з'єднувальних та розподільних проводів і оптоволоконних кабелів електрозв'язку, а також розміщення супутніх лінійних технічних засобів телекомунікацій; { Статтю 1 доповнено терміном згідно із Законом N 2752-VI ([2752-17](#)) від 02.12.2010 }

кінцеве обладнання - обладнання, призначене для з'єднання з пунктом закінчення телекомунікаційної мережі з метою забезпечення доступу до телекомунікаційних послуг;

ліцензія - документ, що засвідчує право суб'єкта господарювання на здійснення зазначеного в ньому виду діяльності у сфері телекомунікацій протягом визначеного строку на конкретних територіях з виконанням ліцензійних умов;

ліцензування - видача, переоформлення, продовження терміну дії, визнання недійсними, анулювання ліцензій, видача копій та дублікатів ліцензій, ведення ліцензійних справ та ліцензійних реєстрів, контроль за додержанням ліцензійних умов, видача розпоряджень про усунення порушень ліцензійних умов;

монопольний (домінуючий) оператор телекомунікацій - оператор, який відповідно до законодавства України займає монопольне (домінуюче) становище на ринку певних телекомунікаційних послуг на території держави чи певного регіону;

Національний план нумерації - нормативно-правовий акт, який визначає структуру, регламентує розподіл та умови використання номерного ресурсу в телекомунікаційних мережах;

номерний ресурс - сукупність цифрових знаків, що використовуються для позначення (ідентифікації) мереж, послуг, пунктів закінчення мережі в телекомунікаційних мережах загального користування;

оператор телекомунікацій - суб'єкт господарювання, який має право на здійснення діяльності у сфері телекомунікацій із правом на технічне обслуговування та експлуатацію телекомунікаційних мереж;

оператор, провайдер телекомунікацій з істотною ринковою перевагою на ринку телекомунікаційних послуг - оператор, провайдер телекомунікацій, частка доходу якого на визначеному національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації, ринку певних телекомунікаційних послуг протягом року, що передуює проведенню аналізу ринку, перевищує 25 відсотків сумарного доходу всіх операторів, провайдерів телекомунікацій, отриманого на цьому ринку за той самий період часу, або якщо внаслідок технологічного процесу надання послуги іншому оператору, провайдеру телекомунікацій її може бути надано тільки в мережі певного оператора, провайдера телекомунікацій; { Статтю 1 доповнено терміном згідно із Законом N 2751-VI ([2751-17](#)) від 02.12.2010; в редакції Закону N 4910-VI ([4910-17](#)) від 07.06.2012 }

передавання даних - передавання інформації у вигляді даних з використанням телекомунікаційних мереж;

перенесення абонентського номера - телекомунікаційна послуга, що надається абоненту за його заявою, яка полягає у збереженні за абонентом наданого йому оператором телекомунікацій абонентського номера з метою використання цього номера для отримання телекомунікаційних послуг у мережі іншого оператора телекомунікацій, що надає телекомунікаційні послуги на території України; { Статтю 1 доповнено терміном згідно із Законом N 2392-VI ([2392-17](#)) від 01.07.2010 }

персональний номер - абонентський номер, що присвоюється зареєстрованому абоненту за його заявою у порядку, встановленому національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері

зв'язку та інформатизації, централізовано адмініструється і може використовуватися цим абонентом для отримання відповідно до договору телекомунікаційних послуг незалежно від географічного регіону України і типу цих послуг; { Статтю 1 доповнено терміном згідно із Законом N 2392-VI ([2392-17](#)) від 01.07.2010 }

послуга пропуску трафіка - телекомунікаційна послуга щодо здійснення термінації та/або транзиту трафіка, що надається оператором телекомунікацій іншим операторам; { Статтю 1 доповнено терміном згідно із Законом N 2751-VI ([2751-17](#)) від 02.12.2010 }

провайдер телекомунікацій - суб'єкт господарювання, який має право на здійснення діяльності у сфері телекомунікацій без права на технічне обслуговування та експлуатацію телекомунікаційних мереж і надання в користування каналів електровз'язку;

проводовий електровз'язок - передавання і приймання інформації із застосуванням проводових ліній з металевими або волоконнооптичними жилами;

пропуск трафіка - проходження трафіка між елементами однієї або різних телекомунікаційних мереж; { Статтю 1 доповнено терміном згідно із Законом N 2751-VI ([2751-17](#)) від 02.12.2010 }

пункт закінчення телекомунікаційної мережі - місце стику (з'єднання) мережі телекомунікацій та кінцевого обладнання;

ресурси телекомунікаційних мереж - наявні в телекомунікаційних мережах кількість номерів (номерний ресурс), кількість і пропускна спроможність проводових ліній з металевими жилами, оптичними волокнами, радіоліній, каналів, трактів для передавання інформації, комутаційних станцій та вузлів, радіочастотний ресурс;

ринок телекомунікаційних послуг - сфера обігу визначених телекомунікаційних послуг, на які протягом певного часу і в межах певної території є попит і пропозиція; { Статтю 1 доповнено терміном згідно із Законом N 2751-VI ([2751-17](#)) від 02.12.2010 }

розподіл номерного ресурсу - виділення номерного ресурсу з визначеного діапазону номерів для надання телекомунікаційних послуг;

розрахункова такса - сума, що визначає розмір оплати за доступ до технічних та технологічних ресурсів мереж операторів телекомунікацій (здійснення доступу) для пропуску одиниці трафіка і застосовується для операторів, які є суб'єктами господарської діяльності на території України;

розрахункова такса за послугу пропуску трафіка - розмір плати за термінацію або транзит одиниці трафіка між телекомунікаційними мережами операторів; { Статтю 1 доповнено терміном згідно із Законом N 2751-VI ([2751-17](#)) від 02.12.2010 }

роумінг національний - телекомунікаційна послуга, яка забезпечує можливість абонентам одного оператора телекомунікацій, що надає послуги рухомого (мобільного) зв'язку на території України, отримувати телекомунікаційні послуги в телекомунікаційній мережі іншого оператора (операторів) у межах України; { Статтю 1 доповнено терміном згідно із Законом N 2392-VI ([2392-17](#)) від 01.07.2010 }

рухомий (мобільний) зв'язок - електровз'язок із застосуванням радіотехнологій, під час якого кінцеве обладнання хоча б одного із

споживачів може вільно переміщатися в межах усіх пунктів закінчення телекомунікаційної мережі, зберігаючи єдиний унікальний ідентифікаційний номер мобільної станції;

споживач телекомунікаційних послуг (споживач) - юридична або фізична особа, яка потребує, замовляє та/або отримує телекомунікаційні послуги для власних потреб;

споруди електрозв'язку - будівлі, вежі, антени, що використовуються для організації електрозв'язку;

сталість телекомунікаційної мережі - властивості телекомунікаційної мережі зберігати повністю або частково свої функції за умови впливу на неї дестабілізуючих чинників;

суб'єкти ринку телекомунікацій - оператори, провайдери телекомунікацій, споживачі телекомунікаційних послуг, виробники та/або постачальники технічних засобів телекомунікацій;

телекомунікації (електрозв'язок) - передавання, випромінювання та/або приймання знаків, сигналів, письмового тексту, зображень та звуків або повідомлень будь-якого роду по радіо, проводових, оптичних або інших електромагнітних системах;

телекомунікаційна мережа - комплекс технічних засобів телекомунікацій та споруд, призначених для маршрутизації, комутації, передавання та/або приймання знаків, сигналів, письмового тексту, зображень та звуків або повідомлень будь-якого роду по радіо, проводових, оптичних чи інших електромагнітних системах між кінцевим обладнанням;

телекомунікаційна мережа загального користування - телекомунікаційна мережа, доступ до якої відкрито для всіх споживачів;

телекомунікаційна мережа доступу - частина телекомунікаційної мережі між пунктом закінчення телекомунікаційної мережі та найближчим вузлом (центром) комутації включно;

телекомунікаційна послуга (послуга) - продукт діяльності оператора та/або провайдера телекомунікацій, спрямований на задоволення потреб споживачів у сфері телекомунікацій;

телемережі - телекомунікаційні мережі загального користування, що призначаються для передавання програм радіо- та телебачення, а також інших телекомунікаційних і мультимедійних послуг і можуть інтегруватися з іншими телекомунікаційними мережами загального користування; (Абзац статті 1 в редакції Закону N 1876-IV ([1876-15](#)) від 24.06.2004)

термінація трафіка - встановлення, підтримка фізичного та/або логічного з'єднання, пропуск трафіка між телекомунікаційною мережею, з якої надходить виклик або ініціюється з'єднання, та кінцевим обладнанням, до якого спрямовується виклик або ініціюється з'єднання; { Статтю 1 доповнено терміном згідно із Законом N 2751-VI ([2751-17](#)) від 02.12.2010 }

технічні засоби телекомунікацій - обладнання, станційні та лінійні споруди, призначені для утворення телекомунікаційних мереж;

транзит трафіка - встановлення, підтримка телекомунікаційною мережею оператора фізичного та/або логічного з'єднання, пропуск трафіка між двома іншими телекомунікаційними мережами; { Статтю 1

доповнено терміном згідно із Законом N 2751-VI ([2751-17](#)) від 02.12.2010 }

транспортна телекомунікаційна мережа - мережа, що забезпечує передавання знаків, сигналів, письмового тексту, зображень та звуків або повідомлень будь-якого роду між підключеними до неї телекомунікаційними мережами доступу;

трафік - сукупність інформаційних сигналів, що передаються за допомогою технічних засобів операторів, провайдерів телекомунікацій за визначений інтервал часу, включаючи інформаційні дані споживача та/або службову інформацію; { Статтю 1 доповнено терміном згідно із Законом N 2751-VI ([2751-17](#)) від 02.12.2010 }

фіксований зв'язок - телекомунікації, що здійснюються із застосуванням стаціонарного (нерухомого) кінцевого обладнання.

Стаття 2. Мета Закону

1. Метою цього Закону є забезпечення повсюдного надання телекомунікаційних послуг достатніх асортименту, обсягу та якості шляхом обмеженого регулювання ринкових відносин для сприяння ефективному функціонуванню відкритого і справедливого конкурентного ринку. Закон визначає засади захисту прав споживачів та контролю за ринком телекомунікацій з боку держави.

Стаття 3. Призначення телекомунікацій

1. Сфера телекомунікацій є складовою частиною галузі зв'язку України.

2. Телекомунікації є невід'ємною частиною виробничої та соціальної інфраструктури України і призначені для задоволення потреб фізичних та юридичних осіб, органів державної влади в телекомунікаційних послугах.

Стаття 4. Законодавство про телекомунікації

1. Законодавство України про телекомунікації складається з Конституції України ([254к/96-ВР](#)), цього Закону та інших нормативно-правових актів, що регулюють відносини в цій сфері.

Стаття 5. Сфера дії Закону

1. Дія цього Закону поширюється на відносини суб'єктів ринку телекомунікацій щодо надання та отримання телекомунікаційних послуг і використання телекомунікаційних мереж загального користування.

2. Дія цього Закону не поширюється на телекомунікаційні мережі, що не взаємодіють з телекомунікаційними мережами загального користування, за винятком їх використання в умовах надзвичайної ситуації, надзвичайного та воєнного стану.

Стаття 6. Принципи діяльності у сфері телекомунікацій

1. Основними принципами діяльності у сфері телекомунікацій є:

1) доступ споживачів до загальнодоступних телекомунікаційних послуг, які необхідні їм для задоволення власних потреб, участі в політичному, економічному та громадському житті;

2) взаємодія та взаємозв'язаність телекомунікаційних мереж для забезпечення можливості зв'язку між споживачами всіх мереж;

3) забезпечення сталості телекомунікаційних мереж і управління цими мережами з урахуванням їх технологічних особливостей на основі єдиних стандартів, норм та правил;

4) державна підтримка розвитку вітчизняного виробництва технічних засобів телекомунікацій;

5) заохочення конкуренції в інтересах споживачів телекомунікаційних послуг;

6) збільшення обсягів телекомунікаційних послуг, їх переліку та утворення нових робочих місць;

7) впровадження світових досягнень у сфері телекомунікацій, залучення, використання вітчизняних та іноземних матеріальних і фінансових ресурсів, новітніх технологій, управлінського досвіду;

8) сприяння розширенню міжнародного співробітництва у сфері телекомунікацій та розвитку глобальної телекомунікаційної мережі;

9) забезпечення доступу споживачів до інформації про порядок отримання та якість телекомунікаційних послуг;

10) ефективність, прозорість регулювання у сфері телекомунікацій;

11) створення сприятливих умов діяльності у сфері телекомунікацій з урахуванням особливостей технологій та ринку телекомунікацій.

2. Надання телекомунікаційних послуг на території України є виключним правом юридичних осіб з місцезнаходженням на території України, які зареєстровані відповідно до законодавства України, та/або фізичних осіб - суб'єктів підприємницької діяльності з постійним місцем проживання на території України.

Стаття 7. Мова у сфері телекомунікацій

Мова у сфері телекомунікацій визначається статтею 25 Закону України "Про засади державної мовної політики" ([5029-17](#)).
{ Стаття 7 в редакції Закону N 5029-VI ([5029-17](#))
від 03.07.2012 }

Стаття 8. Обліково-звітний час у сфері телекомунікацій

1. При здійсненні діяльності у сфері телекомунікацій застосовується єдиний обліково-звітний час - київський.

2. У міжнародних телекомунікаціях обліково-звітний час визначається міжнародними договорами України.

Стаття 9. Охорона таємниці телефонних розмов, телеграфної та іншої кореспонденції, безпека телекомунікацій

1. Охорона таємниці телефонних розмов, телеграфної чи іншої кореспонденції, що передаються технічними засобами телекомунікацій, та інформаційна безпека телекомунікаційних мереж гарантуються Конституцією ([254к/96-ВР](#)) та законами України.

2. Зняття інформації з телекомунікаційних мереж заборонене, крім випадків, передбачених законом.

3. Оператори, провайдери телекомунікацій зобов'язані вживати відповідно до законодавства технічних та організаційних заходів із захисту телекомунікаційних мереж, засобів телекомунікацій, інформації з обмеженим доступом про організацію телекомунікаційних мереж та інформації, що передається цими мережами.

Стаття 10. Землі телекомунікацій

1. До земель телекомунікацій як складової частини земель зв'язку належать земельні ділянки, що надаються в установленому порядку у власність або передаються їх власниками в постійне або тимчасове користування, у тому числі в оренду, фізичним особам – суб'єктам підприємницької діяльності та юридичним особам для розташування лінійних, станційних споруд, антен, веж, інших технічних засобів телекомунікацій.

2. Уздовж повітряних, кабельних ліній електрозв'язку та навколо випромінюючих споруд електрозв'язку встановлюються охоронні зони, а в разі необхідності утворюються просіки. Порядок надання та використання земельних ділянок, встановлення охоронних зон і утворення просік визначається законодавством України.

3. У разі припинення діяльності у сфері телекомунікацій осіб, зазначених у частині першій цієї статті, припинення прав на земельну ділянку здійснюється на підставах і в порядку, які встановлені земельним законодавством України.

4. Розміри земельних ділянок, у тому числі охоронних зон та просік, що надаються особам, зазначеним у частині першій цієї статті, визначаються відповідно до норм відведення земель для цього виду діяльності та проектно-кошторисною документацією, затверджених в установленому порядку.

5. У разі вилучення земельної ділянки або виникнення права обмеженого користування чужою земельною ділянкою та іншою нерухомістю викупна ціна, а також плата за користування земельною ділянкою та іншою нерухомістю встановлюються відповідно до законодавства.

6. Оператори телекомунікацій, які відповідно до цього Закону внесені до реєстру операторів, провайдерів телекомунікацій, телекомунікацій, мають право вимагати від власників земельних ділянок або землекористувачів встановлення сервітутів до категорії земель, визначених Земельним кодексом України ([2768-14](#)), для прокладання під землею телекомунікаційних мереж та/або усунення їх пошкоджень. Розмір плати (тарифи) за встановлення земельного сервітуту для прокладання під землею та/або усунення пошкоджень телекомунікаційних мереж для власників або землекористувачів встановлює Кабінет Міністрів України.

{ Частина шоста статті 10 із змінами, внесеними згідно із Законом N 3566-VI ([3566-17](#)) від 05.07.2011 }

Стаття 11. Взаємодія операторів телекомунікацій з органами державної влади, органами місцевого самоврядування та іншими особами

1. Взаємодія операторів телекомунікацій з органами державної влади та органами місцевого самоврядування стосовно отримання ними телекомунікаційних послуг здійснюється на договірних засадах відповідно до законодавства України.

2. Власники залізничних вокзалів, аеропортів, морських і річкових портів, пристаней, автовокзалів (автостанцій), а також контрольно-пропускних пунктів на державному кордоні, станцій технічного обслуговування, готелів, мотелів зобов'язані організувати надання телекомунікаційних послуг у достатніх обсягах.

Стаття 12. Науково-технічне забезпечення функціонування і розвитку телекомунікацій

1. Науково-технічне забезпечення функціонування й розвитку телекомунікацій здійснюється шляхом організації наукових досліджень, створення нормативно-правової бази та розроблення нормативної документації, гармонізації державних і галузевих стандартів з міжнародними стандартами, впровадження нових технологій та засобів телекомунікацій.

Глава II

ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ У СФЕРІ ТЕЛЕКОМУНІКАЦІЙ

Ухвалення державної політики та законодавче забезпечення державного управління і регулювання у сфері телекомунікацій здійснює Верховна Рада України.

Стаття 13. Органи управління у сфері телекомунікацій

1. Державне управління у сфері телекомунікацій здійснюють:

Кабінет Міністрів України;

центральний орган виконавчої влади в галузі зв'язку;

інші органи виконавчої влади відповідно до закону.

Стаття 14. Компетенція Кабінету Міністрів України у сфері телекомунікацій

1. Кабінет Міністрів України:

1) забезпечує проведення державної політики у сфері телекомунікацій;

2) забезпечує рівні умови розвитку всіх форм власності у сфері телекомунікацій;

3) здійснює управління об'єктами державної власності у сфері телекомунікацій;

4) спрямовує і координує діяльність міністерств, інших центральних органів виконавчої влади у сфері телекомунікацій.

Стаття 15. Повноваження центрального органу виконавчої влади в галузі зв'язку

1. Центральний орган виконавчої влади в галузі зв'язку (ЦОВЗ):

1) розробляє пропозиції щодо державної політики у сфері телекомунікацій і реалізує її у межах своїх повноважень;

2) розробляє проекти законів, інших нормативно-правових актів;

3) розробляє та затверджує нормативно-правові акти з питань, віднесених до його компетенції;

4) визначає вимоги щодо рівня якості телекомунікаційних послуг;

5) впроваджує технічну політику у сфері надання телекомунікаційних послуг, стандартизації, підтвердження відповідності технічних засобів телекомунікацій;

(Пункт 6 статті 15 виключено на підставі Закону N 1876-IV ([1876-15](#)) від 24.06.2004)

7) організовує та відповідає за розроблення стандартів у сфері телекомунікацій;

8) затверджує технічні вимоги до телекомунікаційних мереж ([z1947-12](#)), засобів і об'єктів телекомунікацій;

9) розробляє та реалізує технічну політику у формуванні номерного ресурсу;

10) розробляє за участю національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації, міністерств та інших центральних органів виконавчої влади Концепцію розвитку телекомунікацій України, спрямовану на досягнення стратегічних інтересів та міжнародної конкурентоздатності України; { Пункт 10 статті 15 із змінами, внесеними згідно із Законом N 3610-VI ([3610-17](#)) від 07.07.2011 }

11) розробляє прогнози розвитку телекомунікаційних мереж та послуг;

12) організовує наукове забезпечення функціонування і розвитку сфери телекомунікацій;

13) організовує проведення досліджень та розробку рекомендацій щодо конвергенції комп'ютерних та телекомунікаційних технологій;

14) інформує суб'єктів ринку телекомунікацій про політику та стратегію розвитку телекомунікаційних мереж загального користування;

15) вирішує в межах компетенції питання щодо забезпечення зв'язку для потреб державної системи урядового зв'язку, національної системи конфіденційного зв'язку, органів безпеки, оборони, охорони правопорядку;

16) вирішує в межах компетенції питання щодо готовності функціонування телекомунікаційних мереж загального користування в умовах надзвичайних ситуацій та надзвичайного стану;

17) здійснює співробітництво з міжнародними організаціями та відповідними органами інших держав;

18) виконує обов'язки Адміністрації зв'язку та радіочастот України;

19) здійснює інші повноваження відповідно до законодавства.

Глава III

ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРІ ТЕЛЕКОМУНІКАЦІЙ

{ Назва глави III в редакції Закону N 3610-VI ([3610-17](#)) від 07.07.2011 }

Стаття 16. Мета державного регулювання

{ Назва статті 16 із змінами, внесеними згідно із Законом N 3610-VI ([3610-17](#)) від 07.07.2011 }

1. Метою державного регулювання у сфері телекомунікацій є максимальне задоволення попиту споживачів на телекомунікаційні послуги, створення сприятливих організаційних та економічних умов для залучення інвестицій, збільшення обсягів послуг та підвищення їх якості, розвитку та модернізації телекомунікаційних мереж з урахуванням інтересів національної безпеки.

{ Стаття 16 із змінами, внесеними згідно із Законом N 3610-VI ([3610-17](#)) від 07.07.2011 }

Стаття 17. Орган державного регулювання у сфері телекомунікацій

1. Органом державного регулювання у сфері телекомунікацій є національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації.

2. Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації, є державним колегіальним органом, підпорядкованим Президенту України, підзвітним Верховній Раді України.

3. Положення про національну комісію, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації ([1067/2011](#)), затверджується Президентом України.

4. Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації, для здійснення своїх повноважень може створювати та ліквідовувати свої територіальні органи у випадках, передбачених у положенні про національну комісію, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації. Територіальні органи діють на підставі положення, що затверджується національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації.

{ Додатково див. Рішення Конституційного Суду N 21-рп/2008 ([v021p710-08](#)) від 08.10.2008 }

{ Стаття 17 в редакції Закону N 3610-VI ([3610-17](#)) від 07.07.2011 }

Стаття 18. Повноваження національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації

1. Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації:

1) вносить пропозиції до органів державної влади щодо проектів законів та інших нормативно-правових актів, стандартів у сфері телекомунікацій;

2) видає нормативні акти з питань, що належать до компетенції національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації, та контролює їх виконання;

3) забезпечує державний нагляд за додержанням суб'єктами ринку законодавства про телекомунікації; (Пункт 3 статті 18 в редакції Закону N 1876-IV ([1876-15](#)) від 24.06.2004)

4) здійснює ліцензування та реєстрацію у сфері надання телекомунікаційних послуг;

4-1) встановлює Правила здійснення діяльності у сфері телекомунікацій; { Частина першу статті 18 доповнено пунктом 4-1 згідно із Законом N 3566-VI ([3566-17](#)) від 05.07.2011 }

5) здійснює розподіл, присвоєння, облік номерного ресурсу, видачу та скасування дозволів, нагляд за використанням номерного ресурсу;

5-1) встановлює порядок надання послуг із перенесення абонентських номерів та порядок надання послуг національного роумінгу; { Статтю 18 доповнено пунктом 5-1 згідно із Законом N 2392-VI ([2392-17](#)) від 01.07.2010 }

5-2) відповідно до закону встановлює порядок відкриття номерного ресурсу, в якому забезпечується утворення персональних номерів абонентів, та порядок адміністрування, присвоєння абонентам і обслуговування персональних номерів, визначає організацію, яка здійснює централізоване технічне адміністрування персональних номерів та перенесених абонентських номерів; { Статтю 18 доповнено пунктом 5-2 згідно із Законом N 2392-VI ([2392-17](#)) від 01.07.2010 }

6) забезпечує контроль за якістю телекомунікаційних послуг та задоволенням попиту споживачів; { Пункт 6 статті 18 із змінами, внесеними згідно із Законом N 2299-VI ([2299-17](#)) від 01.06.2010 }

7) здійснює відповідно до закону тарифне регулювання у сфері телекомунікацій та встановлює порядок взаєморозрахунків між операторами телекомунікацій;

8) дає дозвіл операторам, провайдерам телекомунікацій на встановлення спеціальних тарифів для інвалідів та соціально незахищених осіб на загальнодоступні телекомунікаційні послуги;

9) здійснює організаційно-правове забезпечення загальнодоступних телекомунікаційних послуг та послуг пропуску трафіка;
{ Пункт 9 статті 18 в редакції Закону N 2751-VI ([2751-17](#)) від 02.12.2010 }

10) отримує безоплатно від операторів, провайдерів телекомунікацій необхідну для виконання своїх повноважень звітність та інформацію, у тому числі таку, що містить фінансово-економічні показники, у визначених національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації, обсягах, формах і порядку;
{ Пункт 10 статті 18 в редакції Закону N 2751-VI ([2751-17](#)) від 02.12.2010 }

10-1) здійснює в установленому нею порядку визначення ринків певних телекомунікаційних послуг, проведення їх аналізу та визначення операторів, провайдерів телекомунікацій з істотною ринковою перевагою на ринках таких послуг;
{ Статтю 18 доповнено пунктом 10-1 згідно із Законом N 2751-VI ([2751-17](#)) від 02.12.2010; в редакції Закону N 4910-VI ([4910-17](#)) від 07.06.2012 }

11) отримує безоплатно від центральних та місцевих органів виконавчої влади, органів виконавчої влади Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування документи, матеріали, статистичну та іншу інформацію, визначену законодавством;

12) приймає в межах своєї компетенції рішення, які є обов'язковими для виконання суб'єктами ринку телекомунікацій;

13) застосовує у межах своїх повноважень в установленому законодавством порядку адміністративні стягнення до суб'єктів ринку телекомунікацій; { Пункт 13 статті 18 із змінами, внесеними згідно із Законом N 2299-VI ([2299-17](#)) від 01.06.2010 }

14) передає до Антимонопольного комітету України матеріали, що містять дані про ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції";
{ Пункт 14 статті 18 в редакції Закону N 4910-VI ([4910-17](#)) від 07.06.2012 }

15) звертається до суду з відповідними позовними заявами в разі порушення суб'єктами господарювання, що здійснюють діяльність на ринку телекомунікацій, законодавства про телекомунікації;

16) регулює взаємодію операторів телекомунікацій при взаємоз'єднанні телекомунікаційних мереж, у тому числі щодо послуг пропуску трафіка, встановлює порядок маршрутизації трафіка ([z1252-12](#));
{ Пункт 16 статті 18 в редакції Закону N 2751-VI ([2751-17](#)) від 02.12.2010 }

17) створює сприятливі організаційні та економічні умови для залучення інвестицій у сферу телекомунікацій;

18) забезпечує рівні умови діяльності у сфері телекомунікацій;

19) забезпечує досудове вирішення спорів між суб'єктами ринку телекомунікацій щодо взаємоз'єднання телекомунікаційних мереж, у тому числі щодо послуг пропуску трафіка, надання послуг національного роумінгу, перенесення абонентських номерів та використання персональних номерів;
{ Пункт 19 статті 18 в редакції Законів N 2392-VI ([2392-17](#)) від 01.07.2010, N 2751-VI ([2751-17](#)) від 02.12.2010 }

20) встановлює порядок ведення і веде реєстр операторів, провайдерів телекомунікацій ([z1958-12](#)); { Пункт 20 частини першої статті 18 в редакції Закону N 3566-VI ([3566-17](#)) від 05.07.2011 }

21) розробляє та затверджує в межах своєї компетенції Регламент національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації, а також інші нормативно-правові акти;

22) здійснює співробітництво з відповідними органами регулювання у сфері телекомунікацій інших держав;

23) видає офіційний друкований бюлетень і публікує в ньому нормативно-правові акти, відомості, передбачені цим Законом, та іншу інформацію;

24) здійснює інші повноваження, передбачені цим Законом, іншими законами та нормативно-правовими актами.

Стаття 19. Нагляд за ринком телекомунікацій

1. Державний нагляд за ринком телекомунікацій здійснюється шляхом: { Абзац перший частини першої статті 19 із змінами, внесеними згідно із Законом N 2299-VI ([2299-17](#)) від 01.06.2010 }

1) контролю за якістю телекомунікаційних послуг;

2) контролю за наявністю передбачених законом ліцензій, інших дозвільних документів у сфері телекомунікацій; { Частину першу статті 19 доповнено новим пунктом згідно із Законом N 2299-VI ([2299-17](#)) від 01.06.2010 }

3) перевірки додержання ліцензійних умов, особливих умов ліцензій операторами, провайдерами телекомунікацій; { Пункт 3 частини першої статті 19 із змінами, внесеними згідно із Законом N 2299-VI ([2299-17](#)) від 01.06.2010 }

4) контролю за додержанням суб'єктами ринку телекомунікацій законодавства, стандартів та інших нормативних документів у сфері телекомунікацій; { Пункт 4 частини першої статті 19 із змінами, внесеними згідно із Законом N 2299-VI ([2299-17](#)) від 01.06.2010 }

5) вимірювання в порядку ([z1426-13](#)), встановленому національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації, параметрів телекомунікаційних мереж, контролю за дотриманням операторами телекомунікацій порядку маршрутизації трафіку на телекомунікаційних мережах. { Частину першу статті 19 доповнено пунктом 5 згідно із Законом N 2299-VI ([2299-17](#)) від 01.06.2010 }

{ Частину другу статті 19 виключено на підставі Закону N 3610-VI ([3610-17](#)) від 07.07.2011 }

3. Для здійснення державного нагляду за ринком телекомунікацій уповноважені національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації, посадові особи мають право: { Абзац перший частини третьої статті 19 в редакції Закону N 2299-VI ([2299-17](#)) від 01.06.2010; із змінами, внесеними згідно із Законом N 3610-VI ([3610-17](#)) від 07.07.2011 }

1) доступу у встановленому законодавством порядку на територію і до приміщень операторів, провайдерів телекомунікацій, виробників та постачальників технічних засобів телекомунікацій; { Пункт 1 частини третьої статті 19 в редакції Закону N 2299-VI ([2299-17](#)) від 01.06.2010 }

2) перевіряти дотримання вимог законодавства про телекомунікації суб'єктами ринку телекомунікацій, їх відокремленими підрозділами; { Частину третю статті 19 доповнено новим пунктом згідно із Законом N 2299-VI ([2299-17](#)) від 01.06.2010 }

3) давати в межах своїх повноважень суб'єктам ринку телекомунікацій обов'язкові для виконання приписи щодо усунення порушень нормативно-правових актів ([z0092-13](#));

4) застосовувати в установленому законодавством порядку санкції за порушення законодавства про телекомунікації до суб'єктів ринку телекомунікацій;

5) безоплатно отримувати від суб'єктів ринку телекомунікацій необхідні для виконання завдань, покладених на національну комісію, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації, цим Законом, інформацію, пояснення та інші матеріали; { Пункт 5 частини третьої статті 19 із змінами, внесеними згідно із Законом N 2299-VI ([2299-17](#)) від 01.06.2010 }

6) безоплатно отримувати від центральних та місцевих органів виконавчої влади, органів виконавчої влади Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування документи, матеріали, статистичну та іншу інформацію, необхідну для виконання функцій, покладених на національну комісію, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації; { Частину третю статті 19 доповнено новим пунктом згідно із Законом N 2299-VI ([2299-17](#)) від 01.06.2010 }

7) з метою розгляду звернень фізичних та юридичних осіб, що надходять до національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації, отримувати від операторів, провайдерів телекомунікацій необхідні документи та інформацію, а також видавати в установленому порядку приписи за результатами розгляду звернень; { Частину третю статті 19 доповнено новим пунктом згідно із Законом N 2299-VI ([2299-17](#)) від 01.06.2010; пункт 7 частини третьої статті 19 із змінами, внесеними згідно із Законом N 3610-VI ([3610-17](#)) від 07.07.2011 }

8) інші права, визначені законодавством. { Пункт 8 частини третьої статті 19 із змінами, внесеними згідно із Законом N 2299-VI ([2299-17](#)) від 01.06.2010 }

Стаття 19-1. Порядок здійснення державного нагляду за ринком телекомунікацій

1. Державний нагляд за ринком телекомунікацій здійснюється шляхом проведення планових і позапланових перевірок, інших заходів відповідно до законодавства, спрямованих на запобігання, виявлення та усунення порушень законодавства суб'єктами ринку телекомунікацій.

2. Планові перевірки суб'єктів ринку телекомунікацій, їх відокремлених підрозділів проводяться не частіше ніж один раз на три роки відповідно до планів ([z0092-13](#)), що затверджуються національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації.

3. Позапланові перевірки проводяться за рішенням національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації, щодо питань, зазначених у цих рішеннях. Рішення про проведення позапланової перевірки приймається: { Абзац перший частини третьої статті 19-1 із змінами, внесеними згідно із Законом N 3610-VI ([3610-17](#)) від 07.07.2011 }

на підставі письмового звернення про порушення законодавства, стандартів та інших нормативних документів у сфері телекомунікацій;

з метою перевірки виконання розпоряджень чи приписів про усунення виявлених порушень;

у разі виявлення недостовірності даних, зазначених у документах обов'язкової звітності, поданих оператором, провайдером телекомунікацій, або неподання таких документів;

з метою перевірки дотримання оператором телекомунікацій встановленого у дозволі терміну задіяння номерного ресурсу.

4. За розпорядженням голови національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації, уповноважені комісією посадові особи проводять перевірку достовірності відомостей у документах, поданих заявником для отримання ліцензії, дозволів, та відповідності заявника і поданих документів ліцензійним умовам.

{ Частина четверта статті 19-1 із змінами, внесеними згідно із Законом N 3610-VI ([3610-17](#)) від 07.07.2011 }

5. За результатами перевірок складається акт ([z0092-13](#)) у двох примірниках. Один примірник акта видається суб'єктові ринку телекомунікацій, який перевірявся, другий зберігається в національній комісії, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації.

6. Питання організації здійснення державного нагляду за ринком телекомунікацій визначаються національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації ([z0092-13](#)).

{ Частина шоста статті 19-1 в редакції Закону N 3610-VI ([3610-17](#)) від 07.07.2011 }

7. Оператор, провайдер телекомунікацій, який одержав розпорядження або припис ([z0092-13](#)) уповноваженої національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації, посадової особи про усунення порушень законодавства про телекомунікації, зобов'язаний у встановлений у розпорядженні чи приписі строк усунути порушення та подати національній комісії, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації, інформацію у письмовій формі про їх усунення.

{ Частина сьома статті 19-1 із змінами, внесеними згідно із Законом N 3610-VI ([3610-17](#)) від 07.07.2011 }

{ Закон доповнено статтею 19-1 згідно із Законом N 2299-VI ([2299-17](#)) від 01.06.2010 }

Стаття 20. Склад, порядок призначення членів національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації

1. Комісія, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації, як колегіальний орган утворюється у складі Голови Комісії та шести членів Комісії.

Голова та члени комісії, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації, призначаються на посади та звільняються з посад Президентом України шляхом видання відповідного указу.

Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації, набуває повноважень з моменту призначення більше половини її загального кількісного складу.

2. Головою та членом національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації, можуть бути громадяни України, які мають повну вищу (профільну, економічну або юридичну) освіту, досвід роботи на керівних посадах не менше трьох років упродовж останніх десяти років.

Голова та член національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації, не можуть бути

власниками корпоративних прав операторів, провайдерів телекомунікацій, операторів поштового зв'язку, виробників телекомунікаційного обладнання, діяльність яких відповідно до цього Закону регулюється комісією, отримувати від них фінансову або матеріальну винагороду та допомогу чи займати будь-яку посаду, в тому числі на громадських засадах.

Термін повноважень Голови та члена національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації, становить шість років. Одна й та ж особа не може бути Головою та/або членом комісії більше двох термінів підряд.

3. Голова національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації:

1) здійснює керівництво поточною діяльністю національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації, та вирішує всі питання діяльності комісії, за винятком тих, які належать до компетенції національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації;

2) діє без довіреності від імені національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації, у межах, встановлених законодавством України;

3) представляє національну комісію, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації, у відносинах із державними органами інших держав з питань нагляду за сферою зв'язку та інформатизації, міжнародними організаціями;

4) головує на засіданнях національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації;

5) видає накази, розпорядження з питань, що належать до його компетенції;

6) приймає на роботу і звільняє з роботи працівників апарату національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації, заохочує їх та накладає дисциплінарні стягнення;

7) підписує документи, які видаються відповідно до рішень національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації;

8) представляє інтереси Комісії у Кабінеті Міністрів України, має право брати участь у засіданнях Кабінету Міністрів України з правом дорадчого голосу;

9) подає Президенту України пропозиції щодо призначення на посади та звільнення з посад членів Комісії;

10) виконує інші функції, необхідні для забезпечення організації роботи та діяльності національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації.

4. Голова або член національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації, може бути звільнений з посади у разі подання заяви про відставку, неможливості виконання обов'язків за станом здоров'я, припинення громадянства України, грубого порушення службових обов'язків, набрання законної сили обвинувальним вироком суду у скоєнні злочину, наявності інших підстав, передбачених законами.

Повноваження Голови або члена національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації, припиняються у разі його смерті, визнання безвісно відсутнім або оголошення померлим.

Не можуть бути підставами для звільнення Голови або члена національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації, набуття повноважень новообраним Президентом України.

Після закінчення строку повноважень Голова або член національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації, продовжує виконувати свої обов'язки до призначення відповідно нового Голови або члена Комісії.

5. Голова та члени національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації, керівні працівники та спеціалісти її апарату є державними службовцями. Голова та члени національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації, мають право без спеціальних дозволів представляти Комісію в суді.

6. Основною формою роботи національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації, як колегіального органу є засідання, які проводяться за рішенням Голови Комісії.

Засідання національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації, є правомочним, якщо на ньому присутні більше половини її загального кількісного складу.

7. Рішення національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації, приймаються більшістю голосів від її загального кількісного складу. Голова та член Комісії мають по одному голосу кожен.

Рішення національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації, які є нормативно-правовими актами, підлягають обов'язковій державній реєстрації в установленому законодавством порядку.

8. Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації, розробляє і затверджує з питань, що належать до її компетенції, нормативно-правові акти, обов'язкові до виконання центральними та місцевими органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, учасниками ринку телекомунікаційних послуг, їх об'єднаннями, контролює їх виконання.

9. Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації, є юридичною особою і має відокремлене майно, що є державною власністю.

10. Організаційно-технічну та іншу роботу із забезпечення діяльності національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації, здійснює апарат, який формується у межах асигнувань, визначених Державним бюджетом України, відповідно до положення про національну комісію, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації.

Гранична чисельність працівників національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації, затверджується Президентом України. Штатний розпис національної

комісії, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації, затверджується Головою національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації, за погодженням з Міністерством фінансів України. Структура національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації, затверджується Головою національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації, в межах видатків, передбачених в Державному бюджеті України.

{ Додатково див. Рішення Конституційного Суду N 21-рп/2008 ([v021p710-08](#)) від 08.10.2008 }

{ Стаття 20 із змінами, внесеними згідно із Законом N 2388-VI ([2388-17](#)) від 01.07.2010; в редакції Закону N 3610-VI ([3610-17](#)) від 07.07.2011 }

Стаття 21. Діяльність національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації, щодо захисту прав споживачів

1. З метою захисту прав споживачів національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації, співпрацює з організаціями, які представляють інтереси споживачів, забезпечує такі організації, а також самих споживачів необхідною інформацією щодо діяльності операторів, провайдерів телекомунікацій, за винятком випадків, коли ця інформація є інформацією з обмеженим доступом.

2. Споживачі мають право звертатися до національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації, для вирішення будь-яких питань, що належать до її повноважень. Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації, розглядає ці питання і приймає рішення відповідно до своєї компетенції.

Стаття 22. Відкритість діяльності національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації

1. Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації, забезпечує відкритість своєї діяльності.

2. Порядок денний засідань національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації, підлягає оприлюдненню на офіційному веб-сайті комісії не пізніше ніж за три робочі дні до дня проведення засідання.

3. Засідання національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації, проводяться у формі відкритих або закритих слухань. У разі розгляду питань, що мають важливе суспільне значення, засідання проводяться у формі відкритих слухань, у яких мають право брати участь суб'єкти ринку телекомунікацій і громадські організації в порядку, встановленому Регламентом національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації.

4. Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації, інформує громадськість про результати своєї роботи, оприлюднює в засобах масової інформації, в тому числі друкованих виданнях, нормативно-правові акти, відомості, передбачені законодавством, та іншу інформацію з питань своєї діяльності.

5. Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації, публікує на офіційному веб-сайті річні звіти про роботу комісії не пізніше 1 квітня року, наступного за звітним.

{ Стаття 22 із змінами, внесеними згідно із Законом N 2388-VI ([2388-17](#)) від 01.07.2010; в редакції Закону N 3610-VI ([3610-17](#)) від 07.07.2011 }

Стаття 22-1. Фінансування діяльності національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації

1. Фінансування діяльності національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації, здійснюється за рахунок коштів Державного бюджету України.

{ Закон доповнено статтею 22-1 згідно із Законом N 3610-VI ([3610-17](#)) від 07.07.2011 }

Стаття 22-2. Науково-методичне та інформаційне забезпечення діяльності національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації

1. Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації, для виконання покладених на неї завдань може утворювати консультативні та інші дорадчі органи. Положення про такі органи затверджуються комісією.

2. Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації, для науково-методичного та інформаційного забезпечення своєї діяльності, у тому числі збалансування у процесі діяльності комісії інтересів суб'єктів ринку телекомунікацій і споживачів, може залучати вчених, експертів, консультантів, представників громадськості.

{ Закон доповнено статтею 22-2 згідно із Законом N 3610-VI ([3610-17](#)) від 07.07.2011 }

Стаття 23. Відповідальність посадових осіб національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації

1. За порушення вимог цього Закону, інших актів законодавства, за невиконання або неналежне виконання своїх службових обов'язків, внаслідок чого порушені права та інтереси суб'єктів ринку телекомунікацій, які охороняються законом, Голова та члени національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації, і посадові особи апарату національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації, несуть відповідальність згідно із законом.

Глава IV

ТЕХНІЧНІ ЗАСОБИ ТЕЛЕКОМУНІКАЦІЙ

Стаття 24. Умови застосування технічних засобів телекомунікацій

1. Умовами застосування технічних засобів телекомунікацій є їх відповідність стандартам і технічним регламентам. Технічні засоби телекомунікацій повинні мати виданий у встановленому законодавством порядку документ про підтвердження відповідності вимогам нормативних документів у сфері телекомунікацій.

2. Підтвердження відповідності технічних засобів телекомунікацій здійснюється згідно із Законом України "Про підтвердження відповідності" ([2406-14](#)) акредитованими в установленому порядку органами, уповноваженими на проведення цієї діяльності, перелік яких узгоджується з національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації.

3. ЦОВЗ приймає рішення щодо переліку технічних засобів, які можуть застосовуватися в телекомунікаційних мережах загального користування, і не менше ніж два рази на рік публікує цей перелік в офіційному бюлетені національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації.

4. Застосування засобів телекомунікацій, не внесених до цього переліку, погоджується операторами, провайдерами телекомунікацій з ЦОВЗ у порядку, встановленому законодавством.

5. Критеріями для прийняття рішення про погодження засобів телекомунікацій, які можуть застосовуватися в телекомунікаційних мережах, є:

1) забезпечення уніфікації і єдності мереж телекомунікацій загального користування;

2) забезпечення надійності, безпеки мереж телекомунікацій;

3) можливість автоматизації оперативно-технічного управління мережами;

4) забезпечення відповідності чинним нормативним документам у сфері телекомунікацій та технічним регламентам з підтвердження відповідності;

5) гармонізація національних нормативно-правових актів з підтвердження відповідності у сфері телекомунікацій з міжнародними та європейськими актами;

6) інші техніко-економічні показники, визначені законодавством України.

6. ЦОВЗ протягом 60 календарних днів від дати надходження заявки оператора, провайдера телекомунікацій приймає рішення щодо погодження засобу телекомунікацій, який може застосовуватися на мережах телекомунікацій. У разі прийняття рішення про погодження засобу телекомунікацій повинен бути внесений до переліку, передбаченого частиною третьою цієї статті.

7. Контроль за дотриманням умов застосування технічних засобів у телекомунікаційних мережах загального користування забезпечує національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації.

{ Частина сьома статті 24 із змінами, внесеними згідно із Законом N 2299-VI ([2299-17](#)) від 01.06.2010 }

8. Порядок використання лічильників обліку тривалості телекомунікаційних послуг, що встановлюються на кінцевому обладнанні, визначає ЦОВЗ. Вирішення спірних питань між операторами, провайдерами телекомунікацій та їх абонентами щодо розбіжностей показників тривалості послуг на лічильниках здійснює національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації.

9. Норми цієї статті поширюються на кінцеве обладнання.

(Статтю 24 доповнено частиною дев'ятою згідно із Законом N 3380-IV ([3380-15](#)) від 19.01.2006)

Стаття 25. Стандартизація у сфері телекомунікацій

1. Метою стандартизації у сфері телекомунікацій є створення єдиної системи державних і галузевих стандартів та інших нормативних документів, які визначають вимоги до телекомунікаційних мереж, їх технічних засобів та якості телекомунікаційних послуг, а також гармонізація цих вимог з вимогами міжнародних нормативних документів.

2. Вимоги державних і галузевих стандартів, інших нормативних документів щодо технічних засобів телекомунікацій є обов'язковими для всіх виробників і постачальників технічних засобів, науково-дослідних, проектних та будівельних організацій, а також для операторів, провайдерів телекомунікацій. Вимоги до якості послуг є обов'язковими для операторів, провайдерів телекомунікацій, що надають телекомунікаційні послуги на території України.

3. Галузеві стандарти розробляються та затверджуються відповідно до законодавства України про стандартизацію з урахуванням стандартів та рекомендацій міжнародних організацій.

Стаття 26. Метрологічне забезпечення у сфері телекомунікацій

1. Метрологічне забезпечення у сфері телекомунікацій здійснюється ЦОВЗ з метою забезпечення єдності і необхідної точності вимірювань відповідно до Закону України "Про метрологію та метрологічну діяльність" ([113/98-ВР](#)).

2. Нормативною основою метрологічного забезпечення у сфері телекомунікацій є державні стандарти, інші нормативні документи державної системи забезпечення єдності вимірювань, а також галузеві нормативні документи.

3. Вимоги метрологічного забезпечення у сфері телекомунікацій є обов'язковими для виконання операторами, провайдерами телекомунікацій, виробниками технічних засобів телекомунікацій, іншими установами та організаціями, які проводять випробування технічних засобів телекомунікацій.

Глава V

ТЕЛЕКОМУНІКАЦІЙНІ МЕРЕЖІ

Стаття 27. Телекомунікаційна мережа загального користування

1. Розвиток та вдосконалення телекомунікаційних мереж загального користування України здійснюється відповідно до Концепції розвитку телекомунікацій України із застосуванням новітніх технологій у сфері телекомунікацій, які відповідають міжнародним стандартам, з урахуванням технологічної цілісності всіх мереж та засобів телекомунікацій, підвищення ефективності та сталості функціонування. Головною метою Концепції розвитку телекомунікацій України є гармонійний та динамічний розвиток телекомунікаційних мереж на всій території країни, насамперед у регіонах з недостатнім рівнем насиченості місцевих мереж загального користування.

2. Право власності та право на технічне обслуговування і експлуатацію телекомунікаційних мереж може належати будь-якій фізичній особі - суб'єкту підприємницької діяльності або юридичній особі, які є резидентами України, незалежно від форм власності.

3. Управління телекомунікаційними мережами загального користування здійснюється операторами телекомунікацій, які експлуатують ці мережі, на основі єдиних стандартів, норм та правил.

4. Відповідальність за забезпечення сталості телекомунікаційних мереж загального користування покладається на операторів телекомунікацій, які експлуатують ці мережі.

5. При будівництві та обладнанні телекомунікаційних мереж загального користування повинні враховуватися вимоги щодо сталості зазначених мереж.

6. Органи державної влади та органи місцевого самоврядування в межах своїх повноважень зобов'язані створювати сприятливі умови для функціонування розвитку телекомунікаційних мереж загального користування та повноцінного надання телекомунікаційних послуг.

7. Оператори телекомунікацій, незалежно від форм власності, в першу чергу надають у користування на договірних засадах ресурси своїх мереж державній системі урядового зв'язку, національній системі конфіденційного зв'язку, органам з надзвичайних ситуацій, безпеки, оборони, внутрішніх справ України у порядку, встановленому ЦОВЗ.

8. На об'єктах телекомунікацій, а також в окремих структурних підрозділах операторів, провайдерів телекомунікацій, де передається, обробляється або зберігається інформація з обмеженим доступом, що є власністю держави, встановлюється спеціальний режим доступу відповідно до законодавства.

9. Несанкціоноване втручання та/або використання фізичними та юридичними особами телекомунікаційних мереж тягне за собою відповідальність згідно із законом.

Стаття 28. Використання телекомунікаційних мереж загального користування для потреб телебачення та радіомовлення

1. Використання ресурсів телекомунікаційних мереж загального користування для потреб телебачення та радіомовлення здійснюється на договірних засадах відповідно до законодавства.

2. Надання телекомунікаційних послуг для потреб телебачення і радіомовлення регулюється Законом України "Про телебачення і радіомовлення" ([3759-12](#)).

{ Частина друга статті 28 в редакції Закону N 3317-IV ([3317-15](#)) від 12.01.2006 }

Стаття 29. Оперативно-технічне управління телекомунікаційними мережами загального користування в період надзвичайного стану

1. Управління телекомунікаційними мережами загального користування та відповідальність за забезпечення їх сталості в період надзвичайного стану покладається на ЦОВЗ.

2. Для забезпечення можливості оперативно-технічного управління телекомунікаційними мережами загального користування

всіх операторів телекомунікацій в умовах надзвичайної ситуації, надзвичайного та воєнного стану створюється Національний центр оперативно-технічного управління мережами телекомунікацій України.

3. Порядок створення та діяльності Національного центру оперативно-технічного управління мережами телекомунікацій України ([812-2004-п](#)) визначає Кабінет Міністрів України.

4. В умовах надзвичайних ситуацій, надзвичайного та воєнного стану Національний центр оперативно-технічного управління мережами телекомунікацій України виконує оперативно-технічне управління мережами телекомунікацій у межах повноважень, наданих йому Кабінетом Міністрів України.

5. У звичайних умовах Національний центр оперативно-технічного управління мережами телекомунікацій України:

1) взаємодіє з центрами управління операторів телекомунікацій, у тому числі іноземних;

2) здійснює інші функції, делеговані йому операторами телекомунікацій на договірних засадах.

6. З метою забезпечення можливості виконання функцій, покладених на Національний центр оперативно-технічного управління мережами телекомунікацій України, оператори телекомунікацій зобов'язані надавати інформацію про власну мережу телекомунікацій, її стан в обсязі та порядку, які встановлює Кабінет Міністрів України.

7. Взаємодія операторів телекомунікацій з Національним центром оперативно-технічного управління телекомунікаційними мережами України здійснюється на договірних засадах у порядку та відповідно до умов Типового договору, що затверджуються ЦОВЗ.

8. Держава здійснює фінансування спеціальних об'єктів зв'язку за рахунок і в межах, передбачених Державним бюджетом України.

Стаття 30. Визначення напрямів розвитку телекомунікаційних мереж загального користування

1. Пріоритетні напрями розвитку телекомунікаційних мереж загального користування визначаються Концепцією розвитку телекомунікацій України. Кабінет Міністрів України, ЦОВЗ, національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації, у межах своїх повноважень створюють відповідні умови для її виконання шляхом реалізації державної тарифної політики, впровадження конкуренції та створення сприятливого інвестиційного клімату у сфері телекомунікацій.

2. Інвестування розвитку телекомунікаційних мереж загального користування здійснюється за власні кошти операторів телекомунікацій, кошти інших юридичних та фізичних осіб, що залучаються на договірних засадах, а також за рахунок кредитів, випуску цінних паперів та інших надходжень, не заборонених законодавством України.

3. Інвестування розвитку телекомунікаційних мереж загального користування може також здійснюватися за кошти державного та місцевих бюджетів у разі, якщо ці витрати передбачені відповідними бюджетами. Державне інвестування розвитку телекомунікаційних мереж загального користування здійснюється в порядку, встановленому законодавством України, на основі Концепції розвитку телекомунікацій України, відповідних державних програм та

проектів. Інвестування розвитку телекомунікаційних мереж загального користування з місцевих бюджетів здійснюється відповідно до планів розвитку відповідних територій за рішенням органів місцевого самоврядування.

4. Суб'єктам господарювання, які здійснюють реалізацію проекту розвитку телекомунікаційних мереж загального користування, можуть надаватися гарантії та пільги, встановлені законодавством України.

Стаття 31. Проектування, будівництво, реконструкція і модернізація телекомунікаційних мереж

1. Проекти будівництва, реконструкції та модернізації телекомунікаційних мереж підлягають експертизі відповідно до статті 31 Закону України "Про регулювання містобудівної діяльності" ([3038-17](#)). Витрати, пов'язані з проведенням експертизи, покладаються на операторів телекомунікацій.
{ Частина перша статті 31 із змінами, внесеними згідно із Законом N 3038-VI ([3038-17](#)) від 17.02.2011 }

2. Будівництво, реконструкція і модернізація телекомунікаційних мереж не повинні призводити до зниження надійності та якості зв'язку. Усі витрати, пов'язані з дотриманням цих вимог, покладаються на оператора телекомунікацій, який здійснює ці роботи.

3. Нові об'єкти житлово-побутового, культурного, лікувального та іншого призначення, що належать до державної власності, повинні бути обладнані забудовниками мережами і пристроями для організації телекомунікацій загального користування.

4. Замовникам будівництва телекомунікаційних мереж дозволяється в порядку, встановленому законодавством України, прокладати кабельні підземні, підводні та надземні лінії телекомунікацій через мости, тунелі, колектори, вулиці, шляхи, будівлі, ліси і води, а також використовувати для цього опори ліній електропередачі.

5. Замовники реконструкції та будівництва мостів, тунелів, колекторів, вулиць, шляхів, будівель, ліній електропередачі зі спільним використанням опор для підвішування ліній телекомунікацій за власні кошти виконують роботи, пов'язані з упорядкуванням і перенесенням телекомунікаційних мереж, що знаходяться в зоні забудови, відповідно до технічних умов, виданих власниками цих мереж.

6. Суб'єкти господарювання, які здійснюють будівництво телекомунікаційних мереж загального користування, можуть установлювати в приміщеннях, що їм належать на правах найму, телекомунікаційне обладнання, використовувати дахи будинків і технічні приміщення для встановлення антен та необхідного обладнання на підставі договору з власником приміщення.

7. Порядок та умови використання діючих трубопроводів, кабельних каналів, колекторів, веж, антен та інших пристроїв особами, яким вони не належать, встановлюються договором з їх власником.

Глава VI

СПОЖИВАЧІ ТЕЛЕКОМУНІКАЦІЙНИХ ПОСЛУГ

Стаття 32. Права споживачів телекомунікаційних послуг

1. Споживачі під час замовлення та/або отримання телекомунікаційних послуг мають право на:

- 1) державний захист своїх прав;
- 2) вільний доступ до телекомунікаційних послуг;
- 3) безпеку телекомунікаційних послуг;
- 4) вибір оператора, провайдера телекомунікацій;
- 5) вибір виду та кількості телекомунікаційних послуг;
- 6) безоплатне отримання від оператора, провайдера телекомунікацій вичерпної інформації щодо змісту, якості, вартості та порядку надання телекомунікаційних послуг;
- 7) своєчасне і якісне одержання телекомунікаційних послуг;
- 8) отримання від оператора, провайдера телекомунікацій наявних відомостей щодо наданих телекомунікаційних послуг;
- 9) обмеження оператором, провайдером телекомунікацій доступу споживача до окремих видів послуг на підставі його власної письмової заяви;
- 10) повернення від оператора, провайдера телекомунікацій невикористаної частки коштів у разі відмови від передплачених телекомунікаційних послуг у випадках і в порядку, визначених правилами надання і отримання цих послуг;
- 11) відмову від телекомунікаційних послуг у порядку, встановленому договором про надання телекомунікаційних послуг;
- 12) відшкодування збитків, заподіяних унаслідок невиконання чи неналежного виконання оператором, провайдером телекомунікацій обов'язків, передбачених договором із споживачем чи законодавством;
- 13) оскарження неправомірних дій операторів, провайдерів телекомунікацій шляхом звернення до суду та уповноважених державних органів;
- 14) відмову від оплати телекомунікаційної послуги, яку вони не замовляли;
- 15) отримання відомостей щодо можливості та порядку відмови від замовленої телекомунікаційної послуги;
- 16) безоплатне отримання від оператора, провайдера телекомунікацій рахунків за надані телекомунікаційні послуги. За особистим зверненням споживача з урахуванням технічної можливості обладнання телекомунікаційної мережі нарахована до оплати сума за надані послуги повинна бути розшифрована тільки за той розрахунковий період, до якого споживач має претензії, із зазначенням номера абонента, якого викликав споживач, виду послуги, часу початку і закінчення кожного сеансу зв'язку, обсягу наданих послуг, суми коштів до сплати за кожний сеанс зв'язку. Телекомунікаційні послуги, які надаються знеособлено (анонімно), розшифровці не підлягають; (Пункт 16 частини першої статті 32 в редакції Закону N 3375-IV ([3375-15](#)) від 19.01.2006)

16-1) перенесення абонентського номера, користування персональним номером та отримання послуг національного роумінгу;
{ Статтю 32 доповнено пунктом 16-1 згідно із Законом N 2392-VI ([2392-17](#)) від 01.07.2010 }

17) інші права, визначені законодавством України та договором про надання телекомунікаційних послуг.

2. Абонент, який отримує телекомунікаційні послуги без укладення договору в письмовій формі, може зареєструватися в оператора, надавши йому персональні дані відповідно до закону в порядку, встановленому національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації.

{ Статтю 32 доповнено частиною другою згідно із Законом N 2392-VI ([2392-17](#)) від 01.07.2010 }

Стаття 33. Обов'язки споживачів телекомунікаційних послуг

1. Споживачі телекомунікаційних послуг зобов'язані дотримуватися Правил надання та отримання телекомунікаційних послуг ([295-2012-п](#)), що затверджує Кабінет Міністрів України, зокрема:

1) використовувати кінцеве обладнання, що має документ про підтвердження відповідності;

2) не допускати використання кінцевого обладнання споживача для вчинення протиправних дій або дій, що суперечать інтересам національної безпеки, оборони та охорони правопорядку;

3) не допускати дій, що можуть створювати загрозу для безпеки експлуатації мереж телекомунікацій, підтримки цілісності та взаємодії мереж телекомунікацій, захисту інформаційної безпеки мереж телекомунікацій, електромагнітної сумісності радіоелектронних засобів, ускладнювати чи унеможлиблювати надання послуг іншим споживачам;

4) не допускати використання на комерційній основі кінцевого обладнання та абонентських ліній для надання телекомунікаційних послуг третім особам;

5) виконувати умови договору про надання телекомунікаційних послуг у разі його укладення, у тому числі своєчасно оплачувати отримані ними телекомунікаційні послуги;

6) виконувати інші обов'язки відповідно до законодавства.

2. У разі використання абонентами лічильників обліку тривалості телекомунікаційних послуг, що встановлюються на кінцевому обладнанні для перевірки правильності нарахування плати за отримані послуги, абоненти зобов'язані:

1) використовувати лічильники, що мають документ про підтвердження відповідності згідно із законодавством України;

2) періодично здійснювати метрологічну перевірку лічильників як засобів виміральної техніки в порядку, визначеному законодавством України.

3. Споживачі телекомунікаційних послуг зобов'язані виконувати інші обов'язки відповідно до цього Закону та законодавства України.

Стаття 34. Захист інформації про споживача

1. Оператори, провайдери телекомунікацій повинні забезпечувати і нести відповідальність за схоронність відомостей щодо споживача, отриманих при укладенні договору, наданих телекомунікаційних послуг, у тому числі отримання послуг, їх тривалості, змісту, маршрутів передавання тощо.

2. Призначені для оприлюднення телефонні довідники, у тому числі електронні версії та бази даних інформаційно-довідкових служб, можуть містити інформацію про прізвище, ім'я, по батькові, найменування, адресу та номер телефону абонента в разі, якщо в договорі про надання телекомунікаційних послуг міститься згода споживача на опублікування такої інформації. Під час автоматизованої обробки інформації про абонентів оператор телекомунікацій забезпечує її захист відповідно до закону. Споживач має право на безоплатне вилучення відомостей про нього повністю або частково з електронних версій баз даних інформаційно-довідкових служб.

3. Інформація про споживача та про телекомунікаційні послуги, що він отримав, може надаватись у випадках і в порядку, визначених законом. В інших випадках зазначена інформація може поширюватися лише за наявності письмової згоди споживача.

Стаття 35. Захист інтересів споживачів у разі припинення діяльності оператором, провайдером телекомунікацій з надання телекомунікаційних послуг

1. Оператор, провайдер телекомунікацій, який припиняє діяльність з надання телекомунікаційних послуг, зобов'язаний попередити споживачів не пізніше ніж за три місяці до припинення надання телекомунікаційних послуг.

2. У разі анулювання чи визнання недійсною ліцензії, вилучення номерного та/або радіочастотного ресурсу внаслідок порушення оператором, провайдером телекомунікацій законодавства такий оператор, провайдер зобов'язаний відшкодувати абоненту витрати, пов'язані з припиненням надання телекомунікаційних послуг, у встановленому законом порядку.

Стаття 36. Відповідальність споживачів телекомунікаційних послуг

1. Споживачі телекомунікаційних послуг несуть відповідальність за порушення норм цього Закону, Правил надання та отримання телекомунікаційних послуг відповідно до закону.

2. У разі затримки плати за надані оператором, провайдером телекомунікаційні послуги споживачі сплачують пеню, яка обчислюється від вартості неоплачених послуг у розмірі облікової ставки Національного банку України, що діяла в період, за який нараховується пеня.

3. Сплата споживачем пені, правомірне припинення чи скорочення оператором, провайдером переліку телекомунікаційних послуг не звільняє споживача від обов'язку оплатити надані йому телекомунікаційні послуги.

4. У разі виявлення пошкодження телекомунікаційної мережі, що сталося з вини споживача, усі витрати оператора телекомунікацій на усунення пошкодження, а також відшкодування інших збитків (у тому числі неотриманий прибуток) покладаються на споживача.

Глава VII

ОПЕРАТОРИ, ПРОВАЙДЕРИ ТЕЛЕКОМУНІКАЦІЙ

Стаття 37. Правові основи діяльності операторів і провайдерів телекомунікацій

1. Оператори, провайдери телекомунікацій здійснюють свою діяльність відповідно до законодавства про телекомунікації.

2. Правовими основами діяльності операторів, провайдерів телекомунікацій є:

1) рівні права операторів, провайдерів на ринку телекомунікацій України;

2) пріоритет інтересів споживачів телекомунікаційних послуг;

3) розвиток конкуренції в умовах функціонування операторів та/або провайдерів різних форм власності;

4) недопущення вчинення дискримінаційних дій з боку операторів, провайдерів телекомунікацій з істотною ринковою перевагою на ринках телекомунікаційних послуг проти інших суб'єктів цих ринків.

{ Пункт 4 частини другої статті 37 в редакції Закону N 4910-VI ([4910-17](#)) від 07.06.2012 }

(Частину третю статті 37 виключено на підставі Закону N 1876-IV ([1876-15](#)) від 24.06.2004)

4. Віднесення операторів і провайдерів телекомунікацій до операторів і провайдерів, які займають монопольне (домінуюче) становище на ринку телекомунікацій, проводиться Антимонопольним комітетом України на підставі законодавства про захист економічної конкуренції.

Стаття 38. Права операторів, провайдерів телекомунікацій

1. Оператори телекомунікацій мають право на:

1) здійснення діяльності у сфері телекомунікацій відповідно до законодавства;

2) отримання ліцензій відповідно до цього Закону;

3) отримання номерного ресурсу;

4) планування та розвиток власних мереж;

5) установлення тарифів на телекомунікаційні послуги, що ними надаються, крім тих послуг, тарифи на які регулюються державою відповідно до цього Закону;

6) присвоєння телефонних номерів споживачам у межах виділеного оператору номерного ресурсу та задіяння персональних номерів у порядку, встановленому національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації; { Пункт 6 частини першої статті 38 із змінами, внесеними згідно із Законом N 2392-VI ([2392-17](#)) від 01.07.2010 }

7) з'єднання телекомунікаційних мереж, що знаходяться в його власності або користуванні, з телекомунікаційними мережами, що знаходяться у власності або користуванні інших операторів,

відповідно до цього Закону;

8) скорочення переліку або припинення надання телекомунікаційних послуг споживачам, які порушують правила надання і отримання телекомунікаційних послуг, або на відключення кінцевого обладнання споживача, якщо воно не має виданого в установленому законодавством порядку документа про підтвердження відповідності вимогам нормативних документів у сфері телекомунікацій, у порядку, визначеному цими правилами;

9) відключення на підставі рішення суду кінцевого обладнання, якщо воно використовується абонентом для вчинення протиправних дій або дій, що загрожують інтересам державної безпеки;

10) зупинення діяльності у сфері телекомунікацій відповідно до цього Закону і в порядку, встановленому ЦОВЗ та узгодженому з національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації;

11) устанавлення телекомунікаційного обладнання в приміщеннях, що належать їм на правах найму, з дозволу власника приміщення;

12) інші права, передбачені законодавством України та договорами про надання телекомунікаційних послуг.

2. Відключення кінцевого обладнання підрозділам Міністерства оборони України, Служби безпеки України, Служби зовнішньої розвідки України, Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України, Міністерства внутрішніх справ України, центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну податкову і митну політику, центральних органів виконавчої влади, що забезпечують формування та реалізують державну політику у сферах цивільного захисту, пожежної і техногенної безпеки, захисту державного кордону, з'єднувальних ліній служб екстреного виклику здійснюється в порядку ([607-2004-п](#)), встановленому Кабінетом Міністрів України.

{ Частина друга статті 38 із змінами, внесеними згідно із Законами N 3200-IV ([3200-15](#)) від 15.12.2005, N 3475-IV ([3475-15](#)) від 23.02.2006, N 3748-VI ([3748-17](#)) від 20.09.2011, N 5459-VI ([5459-17](#)) від 16.10.2012, N 406-VII ([406-18](#)) від 04.07.2013 }

3. Провайдер телекомунікацій користується правами, передбаченими частиною першою цієї статті, за винятком прав, передбачених пунктами 2, 3, 6, 7 частини першої цієї статті, а також має право на підключення технічних засобів до телекомунікаційної мережі оператора відповідно до законодавства.

{ Частина третя статті 38 із змінами, внесеними згідно із Законом N 3566-VI ([3566-17](#)) від 05.07.2011 }

4. Провайдери телекомунікацій здійснюють діяльність у сфері телекомунікацій на підставі договору з оператором телекомунікацій – резидентом України та копії ліцензії цього оператора на відповідний вид діяльності у випадках, передбачених законом. (Статтю 38 доповнено частиною четвертою згідно із Законом N 1876-IV ([1876-15](#)) від 24.06.2004)

Стаття 39. Обов'язки операторів і провайдерів телекомунікацій

1. Оператори телекомунікацій зобов'язані:

1) здійснювати діяльність у сфері телекомунікацій відповідно до законодавства за умови включення до реєстру операторів,

провайдерів телекомунікацій, а у визначених законом випадках також за наявності відповідних ліцензій та/або дозволів; { Пункт 1 частини першої статті 39 в редакції Закону N 3566-VI ([3566-17](#)) від 05.07.2011 }

2) надавати безоплатний доступ споживачам до телекомунікаційних мереж загального користування для виклику пожежної охорони, міліції, швидкої допомоги, аварійних служб газу та підрозділів екстреної допомоги населенню за єдиним телефонним номером 112; { Пункт 2 частини першої статті 39 із змінами, внесеними згідно із Законом N 4499-VI ([4499-17](#)) від 13.03.2012 }

3) надавати телекомунікаційні послуги за встановленими показниками якості;

4) надавати споживачам вичерпну інформацію, необхідну для укладення договору, а також щодо телекомунікаційних послуг, які вони надають;

4-1) надавати абонентам послугу перенесення абонентського номера, користування персональним номером у порядку, встановленому національною комісією ([z1117-13](#)), що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації; { Частину першу статті 39 доповнено пунктом 4-1 згідно із Законом N 2392-VI ([2392-17](#)) від 01.07.2010 }

5) вести достовірний облік телекомунікаційних послуг, що надаються споживачеві;

6) забезпечувати правильність застосування тарифів;

7) зберігати записи про надані телекомунікаційні послуги протягом строку позовної давності, визначеного законом, та надавати інформацію про надані телекомунікаційні послуги в порядку, встановленому законом;

8) не допускати порушень правил добросовісної конкуренції на ринку телекомунікацій;

9) першочергово надавати телекомунікаційні послуги підрозділам Міністерства оборони України, Служби безпеки України, Служби зовнішньої розвідки України, Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України, Міністерства внутрішніх справ України, центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну податкову і митну політику, центральних органів виконавчої влади, що забезпечують формування та реалізують державну політику у сферах цивільного захисту, пожежної і техногенної безпеки, захисту державного кордону; { Пункт 9 частини першої статті 39 із змінами, внесеними згідно із Законами N 3200-IV ([3200-15](#)) від 15.12.2005, N 3475-IV ([3475-15](#)) від 23.02.2006, N 3748-VI ([3748-17](#)) від 20.09.2011, N 5459-VI ([5459-17](#)) від 16.10.2012, N 406-VII ([406-18](#)) від 04.07.2013 }

10) забезпечувати готовність своїх телекомунікаційних мереж до роботи в умовах надзвичайних ситуацій, надзвичайного та воєнного стану, в тому числі можливість оповіщення своїх споживачів у цих умовах;

11) надавати щорічно до ЦОВЗ інформацію про свої телекомунікаційні мережі для відпрацювання мобілізаційних планів у межах, визначених Кабінетом Міністрів України;

12) вести облікову та іншу, визначену законодавством, документацію щодо своїх телекомунікаційних мереж та взаємоз'єднання з іншими телекомунікаційними мережами;

13) своєчасно надавати ЦОВЗ та національній комісії, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації, звіти та інформацію в обсягах, порядку і строки, визначені законодавством; { Пункт 13 частини першої статті 39 із змінами, внесеними згідно із Законом N 3566-VI ([3566-17](#)) від 05.07.2011 }

14) оприлюднювати тарифи на телекомунікаційні послуги, що встановлюються самим оператором, не пізніше ніж за сім календарних днів до їх введення;

15) забезпечувати використання наданого номерного ресурсу в терміни, визначені національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації;

16) попереджувати споживачів про можливе скорочення переліку телекомунікаційних послуг чи відключення їх кінцевого обладнання у випадках і порядку, передбачених правилами надання і отримання цих послуг;

17) вживати заходів для недопущення несанкціонованого доступу до телекомунікаційних мереж та інформації, що передається цими мережами;

18) на підставі рішення суду обмежувати доступ своїх абонентів до ресурсів, через які здійснюється розповсюдження дитячої порнографії; { Частину першу статті 39 доповнено новим пунктом 18 згідно із Законом N 1819-VI ([1819-17](#)) від 20.01.2010 }

18-1) подавати до центрів системи екстреної допомоги населенню за єдиним телефонним номером 112:

невідкладно після отримання екстреного виклику від абонента рухомого (мобільного) зв'язку - дані про його номер і місцезнаходження;

щомісяця - інформацію про абонентські номери фіксованого телефонного зв'язку, прізвища, імена, по батькові, найменування та адреси, що містяться в базі даних.

{ Частину першу статті 39 доповнено пунктом 18-1 згідно із Законом N 4499-VI ([4499-17](#)) від 13.03.2012 }

19) виконувати інші обов'язки відповідно до законодавства України.

2. Усі пункти частини першої цієї статті, крім пунктів 1, 2, 10, 11, 12, 15, 17, 18-1, поширюються також на провайдерів телекомунікацій. { Абзац перший частини другої статті 39 із змінами, внесеними згідно із Законом N 4499-VI ([4499-17](#)) від 13.03.2012 }

Оператори, провайдери телекомунікацій зберігають та надають інформацію про з'єднання свого абонента у порядку, встановленому законом. { Частину другу статті 39 доповнено абзацом другим згідно із Законом N 1819-VI ([1819-17](#)) від 20.01.2010 }

{ Частина друга статті 39 в редакції Закону N 1876-IV ([1876-15](#)) від 24.06.2004 }

3. У разі якщо оператор, провайдер телекомунікацій встановлює плату за телекомунікаційні послуги згідно з почасовими тарифами,

то при розрахунках із споживачами він зобов'язаний враховувати лише повні тарифні одиниці часу.

4. Оператори телекомунікацій зобов'язані за власні кошти встановлювати на своїх телекомунікаційних мережах технічні засоби, необхідні для здійснення уповноваженими органами оперативно-розшукових заходів, і забезпечувати функціонування цих технічних засобів, а також у межах своїх повноважень сприяти проведенню оперативно-розшукових заходів та недопущенню розголошення організаційних і тактичних прийомів їх проведення. Оператори телекомунікацій зобов'язані забезпечувати захист зазначених технічних засобів від несанкціонованого доступу.

5. Оператори, провайдери телекомунікацій не мають права відмовляти в подальшому наданні загальнодоступних послуг інвалідам I та II груп усіх категорій, поточна заборгованість яких за отримані послуги не перевищує трьох мінімальних пенсій за віком.

6. Оператори телекомунікацій, що надають послуги рухомого (мобільного) зв'язку на території України, за умови укладення відповідної письмової угоди між собою зобов'язані надавати можливість абонентам отримувати послугу національного роумінгу.
{ Статтю 39 доповнено частиною шостою згідно із Законом N 2392-VI (2392-17) від 01.07.2010 }

Стаття 40. Відповідальність операторів, провайдерів телекомунікацій

1. Оператор, провайдер телекомунікацій несе перед споживачами за ненадання або неналежне надання телекомунікаційних послуг таку майнову відповідальність:

1) за ненадання оплачених телекомунікаційних послуг або надання їх в обсязі, меншому за оплачений, -

у розмірі оплаченої вартості ненаданих послуг та штрафу в розмірі 25 відсотків вартості послуг;

2) за затримку передавання телеграми, що призвело до її невручення або до несвоєчасного вручення, -

штраф у розмірі 50 відсотків вартості оплаченої послуги, а також повернення споживачу отриманих за послугу грошей;

3) за безпідставне відключення кінцевого обладнання, -

у розмірі абонентної плати за весь період відключення;

4) за безпідставні скорочення чи зміну переліку послуг, -

у розмірі абонентної плати за один місяць;

5) в інших випадках - у розмірах, передбачених договором про надання телекомунікаційних послуг;

6) у разі неусунення протягом однієї доби із зафіксованого моменту подання абонентом заявки щодо пошкодження телекомунікаційної мережі, яке унеможливило доступ споживача до послуги або знизило до неприпустимих значень показники якості телекомунікаційної послуги, абонентна плата за весь період пошкодження не нараховується, а оператор телекомунікацій у разі неусунення пошкодження протягом п'яти діб із зафіксованого моменту подання абонентом відповідної заявки сплачує споживачу штраф у розмірі 25 відсотків добової абонентної плати за кожну добу

перевищення цього терміну, але не більше ніж за три місяці.

2. Оператори, провайдери телекомунікацій не несуть майнової відповідальності перед споживачами телекомунікаційних послуг за невиконання чи неналежне виконання зобов'язань з надання телекомунікаційних послуг унаслідок дії непереборної сили (землетрус, повінь, ураган тощо), викрадання чи пошкодження зловмисниками лінійних та станційних споруд, що використовуються оператором телекомунікацій, або з вини споживача у випадках, передбачених цим Законом.

3. Питання відшкодування завданих споживачеві фактичних збитків, моральної шкоди, втраченої вигоди через неналежне виконання оператором, провайдером телекомунікацій обов'язків за договором про надання телекомунікаційних послуг вирішуються в судовому порядку.

4. Оператори, провайдери телекомунікацій не несуть відповідальності за зміст інформації, що передається їх мережами.

Стаття 41. Персонал операторів, провайдерів телекомунікацій

1. Персоналом оператора, провайдера телекомунікацій є всі працівники, які перебувають з ним у трудових відносинах.

2. Персонал оператора, провайдера телекомунікацій несе відповідальність за порушення вимог законодавства України щодо збереження таємниці телефонних розмов, телеграфної чи іншої кореспонденції, що передаються засобами зв'язку або через комп'ютер, а також інформації з обмеженим доступом щодо організації та функціонування телекомунікаційних мереж в інтересах національної безпеки, оборони та охорони правопорядку.

3. Персоналу оператора, провайдера телекомунікацій забороняється брати участь у страйках, якщо такі дії призводять до припинення функціонування мереж телекомунікацій чи надання телекомунікаційних послуг, що створює перешкоди для забезпечення національної безпеки, охорони здоров'я, прав і свобод людини.

4. Операторами, провайдерами телекомунікацій створюються робочі місця для працевлаштування інвалідів у розмірі 4 відсотків загальної чисельності працівників без урахування зайнятих у важких, шкідливих умовах та роботах з підвищеною небезпекою.

5. Керівники підприємств - операторів, провайдерів телекомунікацій та їх філій можуть прийматися на роботу за контрактом.

Глава VIII

РЕГУЛЮВАННЯ ДОСТУПУ ДО РИНКУ ТЕЛЕКОМУНІКАЦІЙ

Стаття 42. Здійснення діяльності у сфері телекомунікацій

1. Діяльність у сфері телекомунікацій здійснюється за умови включення до реєстру операторів, провайдерів телекомунікацій ([з1958-12](#)), а у визначених законом випадках також за наявності відповідних ліцензій та/або дозволів.

2. Суб'єкти господарювання, які бажають здійснювати діяльність у сфері телекомунікацій, зобов'язані не менш як за місяць до її початку подати до національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації, заяву про включення до реєстру операторів, провайдерів телекомунікацій за

формою ([z1958-12](#)), що затверджується національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації.
{ Абзац перший частини другої статті 42 із змінами, внесеними згідно із Законом N 5410-VI ([5410-17](#)) від 02.10.2012 }

У разі якщо вид діяльності, що має намір здійснювати суб'єкт господарювання, потребує отримання ліцензії та/або дозволів, то одночасно із заявою на реєстрацію подається заява та пакет документів на отримання ліцензії та/або дозволів.

3. Рішення про включення суб'єкта господарювання до реєстру операторів, провайдерів телекомунікацій приймається національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації, протягом 10 робочих днів з дня реєстрації відповідної заяви суб'єкта господарювання.

Повідомлення про включення суб'єкта господарювання до реєстру операторів, провайдерів телекомунікацій ([z1958-12](#)) національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації, направляє заявнику протягом трьох робочих днів з дня прийняття відповідного рішення.

4. Заява суб'єкта господарювання залишається без розгляду у разі, якщо:

- 1) подана (підписана) особою, яка не має на це повноважень;
- 2) заповнена з порушенням встановленої національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації, форми.

{ Абзац четвертий частини четвертої статті 42 виключено на підставі Закону N 5410-VI ([5410-17](#)) від 02.10.2012 }

Про залишення заяви про включення до реєстру операторів, провайдерів телекомунікацій без розгляду заявник інформується в письмовій формі із зазначенням відповідних підстав протягом 10 робочих днів з дня реєстрації заяви.

У разі усунення причин, що були підставою для залишення заяви без розгляду, суб'єкт господарювання може повторно подати заяву про включення до реєстру операторів, провайдерів телекомунікацій ([z1958-12](#)), яка розглядається національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації, у порядку, встановленому частиною третьою цієї статті.

5. У разі зміни даних, зазначених у заяві про включення до реєстру операторів, провайдерів телекомунікацій, суб'єкт господарювання зобов'язаний повідомити про них національну комісію, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації ([z1958-12](#)), протягом 30 робочих днів з дня виникнення змін. Рішення про внесення змін до реєстру операторів, провайдерів телекомунікацій приймається національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації, протягом 10 робочих днів з дня реєстрації відповідного повідомлення суб'єкта господарювання.

6. Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації, має право самостійно вносити відповідні зміни до реєстру операторів, провайдерів телекомунікацій у разі припинення діяльності суб'єкта

господарювання у сфері телекомунікацій.

7. Ліцензуванню підлягають такі види діяльності у сфері телекомунікацій:

1) надання послуг фіксованого телефонного зв'язку з правом технічного обслуговування та експлуатації телекомунікаційних мереж і надання в користування каналів електрозв'язку:

місцевого;

міжміського;

міжнародного;

2) надання послуг фіксованого телефонного зв'язку з використанням безпроводового доступу до телекомунікаційної мережі з правом технічного обслуговування і надання в користування каналів електрозв'язку:

місцевого;

міжміського;

міжнародного;

3) надання послуг рухомого (мобільного) телефонного зв'язку з правом технічного обслуговування та експлуатації телекомунікаційних мереж і надання в користування каналів електрозв'язку;

4) надання послуг з технічного обслуговування та експлуатації телекомунікаційних мереж, мереж ефірного теле- і радіомовлення, проводового радіомовлення та телемереж.

{ *Стаття 42 із змінами, внесеними згідно із Законами N 1876-IV ([1876-15](#)) від 24.06.2004, N 3380-IV ([3380-15](#)) від 19.01.2006; в редакції Закону N 3566-VI ([3566-17](#)) від 05.07.2011* }

Стаття 43. Основні принципи ліцензування у сфері телекомунікацій

1. Основними принципами ліцензування у сфері телекомунікацій є:

1) створення відкритих, недискримінаційних і прозорих умов доступу до ринку телекомунікацій та діяльності на ньому;

2) сприяння ефективному функціонуванню ринку телекомунікацій на основі збалансування інтересів суспільства і операторів, провайдерів телекомунікацій;

3) забезпечення рівності прав, законних інтересів усіх суб'єктів господарювання;

4) раціональне використання обмежених ресурсів у сфері телекомунікацій;

5) сприяння впровадженню нових видів телекомунікаційних послуг і застосуванню новітніх технологій;

6) залучення інвестицій у розвиток телекомунікацій України.

2. Ліцензування не може використовуватися для обмеження конкуренції у здійсненні діяльності у сфері телекомунікацій.

Стаття 44. Правила здійснення діяльності у сфері телекомунікацій та ліцензійні умови

1. Правила здійснення діяльності у сфері телекомунікацій є нормативно-правовим актом, що містить перелік організаційних, кваліфікаційних, технологічних вимог, обов'язкових для виконання при здійсненні певного виду діяльності у сфері телекомунікацій, що не підлягає ліцензуванню.

2. Ліцензійні умови є нормативно-правовим актом, що містить вичерпний перелік організаційних, кваліфікаційних, технологічних та інших спеціальних вимог, обов'язкових для виконання при здійсненні виду діяльності у сфері телекомунікацій, що підлягає ліцензуванню.

3. Правила здійснення діяльності у сфері телекомунікацій та ліцензійні умови встановлює національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації, відповідно до цього Закону.

4. Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації, може включати до ліцензій на здійснення діяльності у сфері телекомунікацій для окремих операторів особливі умови.

{ Стаття 44 в редакції Закону N 3566-VI ([3566-17](#)) від 05.07.2011 }

Стаття 45. Документи, що подаються для одержання ліцензії

1. Суб'єкт господарювання, який має намір здійснювати діяльність у сфері телекомунікацій, що ліцензується, особисто, через уповноважений ним орган чи особу або рекомендованим листом з описом вкладення звертається до національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації, із заявою про видачу ліцензії за встановленим нею зразком. { Частина перша статті 45 в редакції Закону N 1876-IV ([1876-15](#)) від 24.06.2004 }

2. До заяви про видачу ліцензії заявник додає:

{ Пункт 1 частини другої статті 45 виключено на підставі Закону N 5410-VI ([5410-17](#)) від 02.10.2012 }

2) копії установчих документів (для юридичних осіб), засвідчені нотаріально або органом, який видав оригінал документа;

3) засвідчені в установленому порядку копії документів, що підтверджують право власності суб'єкта господарювання або користування ним виробничими приміщеннями;

4) плани утворення та використання телекомунікаційної мережі за підписом заявника - суб'єкта господарської діяльності;

5) документи, що підтверджують фінансові можливості та кадрове забезпечення здійснення заявленої діяльності.

3. Національній комісії, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації, забороняється вимагати від суб'єктів господарювання інші документи, не передбачені цим

Законом.

4. У разі наявності в заявника філій, інших відокремлених підрозділів, які здійснюватимуть господарську діяльність на підставі отриманої ліцензії, у заяві зазначаються їх перелік та місцезнаходження.

5. Заява про видачу ліцензії та документи, що додаються до неї, приймаються за описом, копія якого видається або надсилається заявнику, з відміткою про дату прийняття документів та підписом відповідальної особи національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації. { Частина п'ята статті 45 в редакції Закону N 1876-IV ([1876-15](#)) від 24.06.2004 }

6. Усі подані заявником документи після реєстрації заяви формуються в окрему справу.

7. Заява про видачу ліцензії залишається без розгляду, якщо:

1) заява подана (підписана) особою, яка не має на це повноважень;

2) документи оформлені з порушенням вимог цієї статті.

8. У разі залишення заяви про видачу ліцензії без розгляду заявник інформується в письмовій формі із зазначенням відповідних підстав протягом тижня від дати реєстрації заяви.

9. У разі усунення причин, що були підставою для винесення рішення про залишення заяви без розгляду, заявник може повторно подати заяву про видачу ліцензії.

10. Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації, публікує інформацію щодо процедур видачі ліцензій у своєму офіційному бюлетені.

Стаття 46. Рішення про видачу або відмову у видачі ліцензії

1. Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації, приймає рішення про видачу ліцензії або про відмову в її видачі у строк, що не перевищує 30 робочих днів від дати реєстрації заяви про видачу ліцензії.

2. Копія рішення про видачу ліцензії або про відмову у видачі ліцензії надсилається (видається) заявникові протягом трьох робочих днів від дати його прийняття.

3. У рішенні про відмову у видачі ліцензії зазначаються підстави відмови.

4. Одночасно з рішенням про видачу ліцензії заявникові надсилається повідомлення про розмір плати за видачу ліцензії, порядок її оплати та отримання.

5. Підставами для прийняття рішення про відмову у видачі ліцензії є:

1) недостовірність даних у документах, поданих заявником, для отримання ліцензії;

2) невідповідність заявника та поданих документів ліцензійним умовам, установленим для певного виду господарської діяльності у сфері телекомунікацій;

3) неможливість видачі ліцензії внаслідок раніше прийнятого рішення щодо обмеження їх чисельності та розподілу на конкурсних засадах.

6. У разі відмови у видачі ліцензії суб'єкт господарювання може подати до національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації, нову заяву про видачу ліцензії після усунення обставин, що стали підставою для відмови у її видачі.

7. Рішення національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації, про відмову у видачі ліцензії може бути оскаржено у судовому порядку.

8. У разі якщо діяльність, що ліцензується, потребує використання обмеженого ресурсу (радіочастотного та/або номерного) термін прийняття рішення про видачу або відмову у видачі ліцензії становить 60 робочих днів від дня реєстрації заяви. У разі необхідності міжнародної координації присвоєнь радіочастот термін надання ліцензії продовжується на термін, визначений Регламентом радіозв'язку Міжнародного союзу електрозв'язку або відповідними міжнародними договорами. Ліцензія на вид діяльності у сфері телекомунікацій, який передбачає користування радіочастотним ресурсом України, видається одночасно з відповідною ліцензією на користування радіочастотним ресурсом України. (Статтю 46 доповнено частиною восьмою згідно із Законом N 1876-IV ([1876-15](#)) від 24.06.2004)

Стаття 47. Обмеження кількості ліцензій та проведення конкурсу на отримання ліцензії в таких випадках

1. Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації, може прийняти рішення про обмеження кількості ліцензій на види діяльності у сфері надання телекомунікаційних послуг у разі необхідності забезпечення ефективного використання телекомунікаційних мереж в інтересах споживачів та використання обмежених ресурсів. Це рішення повинно бути опубліковане із зазначенням підстав його прийняття.

2. У разі прийняття рішення про обмеження кількості ліцензій ліцензії видаються на конкурсних засадах. Конкурс на одержання ліцензій повинен проводитися на відкритих, недискримінаційних та прозорих засадах і передбачати однакові конкурсні умови та вимоги для всіх учасників конкурсу.

3. Видача ліцензій у разі проведення конкурсу здійснюється в термін, що не перевищує чотирьох місяців із дня його оголошення.

4. Порядок проведення конкурсів на отримання ліцензій встановлюється національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації, з дотриманням таких умов:

1) оголошення про проведення конкурсів на отримання ліцензій надається не пізніше ніж за 60 календарних днів до дня проведення конкурсу і підлягає обов'язковій публікації в офіційному бюлетені національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації;

2) для участі в конкурсі на отримання ліцензії суб'єкти господарювання не пізніше ніж за 30 календарних днів до дня його проведення подають до органу ліцензування повідомлення про намір взяти участь у конкурсі, а також документи, передбачені порядком

проведення конкурсу;

3) рішення про результати конкурсу оформлюється протоколом національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації, не пізніше ніж через п'ять робочих днів від дати проведення конкурсу;

4) рішення про результати конкурсу публікується в офіційному бюлетені національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації.

5. Повідомлення про прийняття рішення за результатами конкурсу про видачу ліцензії або про відмову у видачі ліцензії надсилається (видається) заявнику в письмовій формі протягом трьох робочих днів від дати його оформлення.

6. Рішення про результати конкурсу може бути оскаржено в судовому порядку.

7. У разі анулювання ліцензії, виданої за результатами конкурсу, національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації, не пізніше ніж через десять робочих днів від дати прийняття рішення про її анулювання зобов'язана оголосити конкурс на отримання ліцензії, яка була анульована.

Стаття 48. Видача ліцензії та її копій

1. Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації, повинна оформити ліцензію не пізніше ніж за три робочі дні від дня надходження документа, що підтверджує внесення плати за видачу ліцензії.

2. Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації, робить відмітку про дату прийняття документів, що підтверджують внесення заявником плати за видачу ліцензії, на копії опису, який було видано заявнику при прийомі заяви про видачу ліцензії.

3. Якщо заявник протягом 30 календарних днів від дня направлення йому повідомлення про прийняття рішення щодо видачі ліцензії не надав документа, що підтверджує внесення плати за її видачу, або не звернувся до національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації, для отримання оформленої ліцензії, національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації, скасовує рішення про видачу ліцензії або приймає рішення про визнання такої ліцензії недійсною.

4. Ліцензії видаються на бланках, зразки яких затверджуються національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації.

{ Частина четверта статті 48 із змінами, внесеними згідно із Законом N 5316-VI ([5316-17](#)) від 02.10.2012 }

5. Строк дії ліцензії встановлює національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації, у ліцензії, але не може бути меншим ніж п'ять років.

6. У ліцензії зазначається територія, на якій здійснюється діяльність у сфері телекомунікацій на підставі цієї ліцензії.

7. Ліцензія підписується керівником національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації,

або його заступником та засвідчується печаткою цього органу.

8. Для кожної філії, іншого відокремленого підрозділу суб'єкта господарювання, що здійснюватимуть діяльність у сфері телекомунікацій на підставі отриманої цим суб'єктом ліцензії, національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації, видає йому засвідчені копії ліцензії, які реєструються в журналі обліку заяв та виданих ліцензій. Копія ліцензії видається також провайдеру телекомунікацій, який надає відповідні телекомунікаційні послуги на підставі договору з таким суб'єктом господарювання. Засвідчена національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації, копія ліцензії є документом, що підтверджує право філії, іншого відокремленого підрозділу на здійснення діяльності у сфері телекомунікацій на підставі даної ліцензії.

9. У разі створення суб'єктом господарювання нової філії, іншого відокремленого підрозділу, а також укладення договору з провайдером телекомунікацій, які здійснюватимуть діяльність у сфері телекомунікацій за отриманими суб'єктом господарювання ліцензіями, цей суб'єкт повинен подати до національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації, заяву встановленого зразка про видачу копій відповідних ліцензій, а також документи, які підтверджують створення нової філії, іншого відокремленого підрозділу.

10. У разі ліквідації провайдера телекомунікацій, філії, іншого відокремленого підрозділу суб'єкта господарювання, що здійснювали господарську діяльність згідно з ліцензіями, отриманими суб'єктом господарювання, або в разі припинення ними діяльності у сфері телекомунікацій цей суб'єкт зобов'язаний протягом семи робочих днів з дати ліквідації або припинення провайдером телекомунікацій, філією, іншим відокремленим підрозділом діяльності у сфері телекомунікацій письмово повідомити національну комісію, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації, та повернути відповідну копію ліцензії. Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації, повинна внести відповідні зміни до ліцензійного реєстру не пізніше наступного робочого дня від дати надходження такого повідомлення.

11. Інформація про видачу ліцензії та особливі умови, зазначені в ліцензії, публікуються в офіційному бюлетені національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації.

12. Суб'єкт господарювання не може передавати ліцензію або її копію іншій юридичній або фізичній особі для здійснення діяльності у сфері телекомунікацій.

Стаття 49. Продовження строку дії ліцензії

1. У разі якщо суб'єкт господарювання має намір здійснювати зазначений у ліцензії вид діяльності у сфері телекомунікацій після закінчення строку її дії, він повинен не пізніше ніж за чотири місяці до закінчення строку дії ліцензії звернутися до національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації, із заявою про продовження строку її дії в порядку, визначеному частиною першою статті 45.
(Частина перша статті 49 в редакції Закону N 3380-IV (3380-15) від 19.01.2006)

2. Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації, не має права відмовити в

продовженні строку дії ліцензії, якщо оператором, провайдером телекомунікацій виконуються всі ліцензійні умови та особливі умови, зазначені в ліцензії, або ці умови не виконані з поважних причин, які не залежали від оператора, провайдера телекомунікацій.

3. Рішення про продовження строку дії ліцензії або про відмову в продовженні строку її дії із зазначенням підстав відмови повинно бути направлено заявнику не пізніше ніж через 15 робочих днів від моменту реєстрації заяви.

4. Рішення національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації, про продовження строку дії ліцензії оформляється на бланку ліцензії.

5. При продовженні строку дії ліцензії національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації, може внести зміни до особливих умов зазначеної ліцензії.

6. Продовження строку дії ліцензії, яка була отримана за конкурсом, здійснюється без проведення конкурсу.

7. Якщо оператор, провайдер телекомунікацій оскаржує рішення національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації, про відмову в продовженні строку дії ліцензії в судовому порядку до закінчення строку дії ліцензії, дія цього рішення призупиняється до завершення судового розгляду.

8. Процедура продовження терміну дії ліцензії застосовується тільки до тих видів діяльності, які ліцензуються відповідно до цього Закону. (Статтю 49 доповнено частиною восьмою згідно із Законом N 1876-IV ([1876-15](#)) від 24.06.2004)

Стаття 50. Переоформлення ліцензії

1. Підставами для переоформлення ліцензії є:

1) зміна найменування юридичної особи або прізвища, імені, по батькові фізичної особи - суб'єкта підприємницької діяльності;

2) зміна місцезнаходження юридичної особи або місця проживання фізичної особи - суб'єкта підприємницької діяльності;

3) реорганізація юридичної особи - суб'єкта господарювання шляхом зміни організаційно-правової форми, перетворення, злиття, приєднання. У цьому випадку ліцензії, отримані оператором телекомунікацій, переоформляються на його правонаступника.

2. У разі виникнення підстав для переоформлення ліцензії суб'єкт господарювання зобов'язаний протягом 30 робочих днів подати до національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації, заяву про переоформлення ліцензії разом з ліцензією, що підлягає переоформленню, та відповідними документами або їх нотаріально засвідченими копіями, які підтверджують зазначені зміни. Заява про переоформлення ліцензії подається в порядку, визначеному частиною першою статті 45. (Частина друга статті 50 із змінами, внесеними згідно із Законом N 3380-IV ([3380-15](#)) від 19.01.2006)

3. Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації, протягом десяти робочих днів з дати реєстрації заяви про переоформлення ліцензії зобов'язана при наданні документів, що підтверджують оплату переоформлення, видати переоформлену на новому бланку ліцензію з урахуванням змін,

зазначених у заяві про переоформлення ліцензії, або відмовити в переоформленні ліцензії у разі відсутності підстав для переоформлення чи недостовірних даних у поданих документах.

4. Одночасно з переоформленою на новому бланку ліцензією національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації, видає суб'єкту господарювання засвідчені копії такої ліцензії для філій, інших відокремлених підрозділів, що здійснюють діяльність у сфері телекомунікацій.

5. У разі переоформлення ліцензії національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації, приймає рішення про визнання недійсною ліцензії, що переоформлялася, з внесенням відповідних змін до ліцензійного реєстру не пізніше наступного робочого дня.

6. Строк дії переоформленої ліцензії не може перевищувати строку дії, зазначеного в ліцензії, що переоформлялася.

7. Суб'єкт господарювання, який подав до національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації, заяву про переоформлення ліцензії та відповідні документи, може здійснювати свою діяльність на підставі довідки національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації, про прийняття цієї заяви до моменту видачі переоформленої на новому бланку ліцензії або прийняття рішення про відмову в переоформленні ліцензії.

8. Непереоформлена в установлений строк ліцензія є недійсною.

Стаття 51. Зміна даних, зазначених у документах,
що додавалися до заяви про видачу ліцензії

1. Суб'єкт господарювання зобов'язаний письмово повідомляти національну комісію, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації, про всі зміни даних, зазначених у документах, що додавалися до заяви про видачу ліцензії, протягом 30 робочих днів після виникнення таких змін разом з документами або їх засвідченими копіями, які підтверджують зазначені зміни.

Стаття 52. Видача дубліката ліцензії

1. Підставами для видачі дубліката ліцензії є:

- 1) втрата ліцензії;
- 2) пошкодження бланка ліцензії.

2. У разі втрати ліцензії суб'єкт господарювання зобов'язаний звернутися до національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації, із заявою про видачу її дубліката. Якщо бланк ліцензії не придатний для користування внаслідок його пошкодження, разом із заявою до національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації, подається пошкоджений бланк ліцензії. Заява про видачу дубліката ліцензії подається в порядку, визначеному частиною першою статті 45.

(Частина друга статті 52 із змінами, внесеними згідно із Законом N 3380-IV ([3380-15](#)) від 19.01.2006)

3. Строк дії дубліката ліцензії не може перевищувати строку дії, який зазначався у втраченій або пошкодженій ліцензії.

4. Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації, зобов'язана протягом п'яти робочих днів з дати одержання заяви при наданні документів, що підтверджують оплату видачі дублікату, видати заявникові дублікат втраченої або пошкодженої ліцензії.

5. У разі видачі дублікату ліцензії національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації, приймає рішення про визнання недійсною ліцензії, що була втрачена або пошкоджена, з внесенням відповідних змін до ліцензійного реєстру не пізніше наступного робочого дня.

6. Суб'єкт господарювання, який подав заяву та відповідні документи для видачі дублікату ліцензії, може здійснювати свою діяльність до отримання дублікату ліцензії на підставі відповідної довідки національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації.

Стаття 53. Плата за видачу, переоформлення, видачу дублікату, копії ліцензії, продовження терміну її дії

1. За видачу ліцензій, їх переоформлення, видачу дублікатів, копій і продовження терміну їх дії справляється плата, розмір та порядок ([773-2004-п](#)) зарахування якої до Державного бюджету України встановлює Кабінет Міністрів України.

2. Плата за продовження терміну дії ліцензій, їх переоформлення, видачу дублікатів і копій не повинна перевищувати витрати, пов'язані із здійсненням зазначених процедур. (Частина друга статті 53 із змінами, внесеними згідно із Законом N 1876-IV ([1876-15](#)) від 24.06.2004)

{ Частина третю статті 53 виключено на підставі Закону N 2505-IV ([2505-15](#)) від 25.03.2005 }

{ Статтю 54 виключено на підставі Закону N 2299-VI ([2299-17](#)) від 01.06.2010 }

Стаття 55. Анулювання ліцензії

1. Підставами для анулювання ліцензії є:

- 1) заява суб'єкта господарювання про анулювання ліцензії;
- 2) акт про виявлення недостовірних відомостей у документах, поданих суб'єктом господарювання для одержання ліцензії;
- 3) акт про встановлення факту передачі ліцензії або її копії іншій юридичній або фізичній особі для здійснення господарської діяльності;
- 4) акт про невиконання оператором, провайдером телекомунікацій розпорядження про усунення порушень ліцензійних умов;
- 5) акт про повторну відмову оператора, провайдера телекомунікацій у допуску уповноважених національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації, посадових осіб для проведення перевірки, а також про чинення інших перешкод, які не дають здійснювати перевірку в повному обсязі;

{ Пункт 5 частини першої статті 55 із змінами, внесеними згідно із Законами N 2299-VI ([2299-17](#)) від 01.06.2010, N 3610-VI ([3610-17](#)) від 07.07.2011 }

6) акт про повторне порушення ліцензіатом ліцензійних умов;

7) рішення про скасування державної реєстрації оператора, провайдера телекомунікацій;

8) нотаріально засвідчена копія свідоцтва про смерть фізичної особи - суб'єкта підприємницької діяльності.

2. Розгляд питань про анулювання ліцензії на підставі акта про виявлення недостовірних відомостей у документах, поданих суб'єктом господарювання для одержання ліцензії, акта про встановлення факту передачі ліцензії іншій юридичній або фізичній особі для здійснення господарської діяльності, акта про невиконання розпорядження про усунення порушень ліцензійних умов, акта про повторну відмову оператора, провайдера телекомунікацій у допуску уповноважених національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації, посадових осіб для проведення перевірки, а також про вчинення інших перешкод, які не дають здійснювати перевірку в повному обсязі, здійснюється з обов'язковим попереднім запрошенням оператора, провайдера телекомунікацій або його представників. { Частина друга статті 55 із змінами, внесеними згідно із Законами N 2299-VI ([2299-17](#)) від 01.06.2010, N 3610-VI ([3610-17](#)) від 07.07.2011 }

3. Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації, має прийняти рішення про анулювання ліцензії протягом 20 робочих днів з дати встановлення підстав для анулювання ліцензії. Дане рішення вручається або надсилається рекомендованим листом оператору телекомунікацій із зазначенням підстав анулювання не пізніше трьох робочих днів з дати його прийняття. Рішення про анулювання ліцензії може бути оскаржено в судовому порядку.

4. У разі прийняття рішення про анулювання ліцензії, крім випадків, передбачених пунктами 7 і 8 частини першої цієї статті, рішення про анулювання ліцензії підлягає виконанню через три місяці після набрання ним чинності.

5. Рішення про анулювання ліцензії набирає чинності через десять днів із дня його прийняття. Якщо оператор, провайдер телекомунікацій протягом цього часу оскаржує дане рішення в судовому порядку, дія цього рішення призупиняється до завершення судового розгляду.

6. Запис про дату та номер рішення про анулювання ліцензії вноситься до ліцензійного реєстру не пізніше наступного робочого дня після набрання ним чинності.

7. Рішення про анулювання чи визнання недійсною ліцензії публікується національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації, у десятиденний термін після набрання ним чинності.

Стаття 56. Адміністрування адресного простору українського сегмента мережі Інтернет

1. Адміністрування адресного простору українського сегмента мережі Інтернет включає комплекс організаційно-технічних заходів, необхідних для забезпечення функціонування технічних засобів підтримки адресування, у тому числі серверів доменних назв

українського сегмента мережі Інтернет, реєстру домену.UA в координації з міжнародною системою адміністрування мережі Інтернет, спрямованих на систематизацію та оптимізацію використання, обліку та адміністрування доменів другого рівня, а також створення умов для використання простору доменних імен на принципах рівного доступу, захисту прав споживачів послуг Інтернет та вільної конкуренції.

2. Адміністрування адресного простору українського сегмента мережі Інтернет здійснюється уповноваженою організацією для:

1) створення реєстру доменних назв і адрес мережі українського сегмента мережі Інтернет;

2) створення реєстру доменних назв у домені.UA;

3) створення та підтримки автоматизованої системи реєстрації та обліку доменних назв і адрес українського сегмента мережі Інтернет;

4) забезпечення унікальності, формування та підтримки простору доменних назв другого рівня в домені.UA;

5) створення умов для використання адресного простору українського сегмента мережі Інтернет на принципах рівного доступу, оптимального використання, захисту прав споживачів послуг Інтернет та вільної конкуренції;

6) представництва та захисту у відповідних міжнародних організаціях інтересів споживачів українського сегмента мережі Інтернет.

3. Адміністрування адресного простору мережі Інтернет у домені.UA здійснюється недержавною організацією, яка утворюється самоврядними організаціями операторів/провайдерів Інтернет та зареєстрована відповідно до міжнародних вимог.

4. Утворення адресного простору, розподіл і надання адрес, маршрутизація інформації між адресами здійснюються відповідно до міжнародних вимог.

Глава IX

ВЗАЄМОЗ'ЄДНАННЯ ТЕЛЕКОМУНІКАЦІЙНИХ МЕРЕЖ

Стаття 57. Принципи взаємоз'єднання телекомунікаційних мереж

1. При здійсненні взаємоз'єднання телекомунікаційних мереж повинні бути дотримані такі принципи:

1) технічні, організаційні та економічні умови взаємоз'єднання телекомунікаційних мереж, у тому числі розрахункові такси за послуги пропуску трафіка, повинні бути предметом договору між операторами телекомунікацій;

2) економічні умови взаємоз'єднання телекомунікаційних мереж операторів телекомунікацій та розрахункові такси за доступ до телекомунікаційних мереж операторів телекомунікацій, а також розрахункові такси за послуги пропуску трафіка визначаються на основі собівартості та з урахуванням прибутковості відповідних послуг у порядку, затвердженому національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації, згідно із цим Законом;

3) технічні, організаційні та економічні умови взаємоз'єднання з телекомунікаційними мережами операторів телекомунікацій з істотною ринковою перевагою на ринках певних телекомунікаційних послуг регулюються в порядку, встановленому національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації;
{ Пункт 3 частини першої статті 57 в редакції Закону N 4910-VI ([4910-17](#)) від 07.06.2012 }

4) розміри розрахункових такс за послуги пропуску трафіка, плати за доступ до телекомунікаційних мереж операторів телекомунікацій, що займають монопольне (домінуюче) становище на ринку телекомунікацій, та/або операторів телекомунікацій з істотною ринковою перевагою устанавлюються в порядку, затвердженому національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації.

Розрахункові такси за послуги пропуску трафіка до телекомунікаційних мереж операторів телекомунікацій, що не займають монопольне (домінуюче) становище та не мають істотної ринкової переваги, не можуть бути нижчими за відповідні розрахункові такси за послуги пропуску трафіка від їхніх мереж до мереж операторів телекомунікацій, що займають монопольне (домінуюче) становище та/або мають істотну ринкову перевагу.

2. Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації, за зверненням будь-якої із сторін повинна здійснювати врегулювання відносин операторів телекомунікацій щодо взаємоз'єднання, у тому числі щодо послуг пропуску трафіка, при укладанні, виконанні та розірванні відповідних договорів.

З метою забезпечення ефективної конкуренції та умов, що є недискримінаційними, рівноправними та прийнятними для обох сторін і корисними для споживачів, національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації, протягом місяця з дня звернення приймає відповідне рішення по суті спору.

3. Рішення національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації, щодо спору з питань взаємоз'єднання, у тому числі щодо послуг пропуску трафіка, є обов'язковим для виконання операторами телекомунікацій і може бути скасовано лише за рішенням суду.
{ Стаття 57 в редакції Закону N 2751-VI ([2751-17](#)) від 02.12.2010 }

Стаття 58. Обов'язки операторів при взаємоз'єднанні телекомунікаційних мереж

1. Оператори телекомунікацій зобов'язані:

1) дотримуватися технічних вимог, устанавлених для телекомунікаційних мереж;

2) надавати іншим операторам телекомунікацій, які бажають укласти договори про взаємоз'єднання, інформацію, необхідну для підготовки таких договорів, а також запропонувати умови взаємоз'єднання, не гірші тих, що запропоновані іншим операторам телекомунікацій;

3) забезпечувати взаємоз'єднання телекомунікаційних мереж у всіх технічно можливих місцях із пропускнуою спроможністю, необхідною для якісного надання телекомунікаційних послуг. При цьому операторам забороняється при проведенні взаємоз'єднання

вимагати один від одного виконання будь-яких робіт, послуг, зазнання витрат, спрямованих на дообладнання своїх телекомунікаційних мереж;

4) надавати на вимогу національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації, інформацію про умови взаємоз'єднання телекомунікаційних мереж;

4-1) дотримуватися розмірів розрахункових такс за послуги пропуску трафіка, встановлених національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації, у випадках, передбачених цим Законом;

{ Частина першу статті 58 доповнено пунктом 4-1 згідно із Законом N 2751-VI ([2751-17](#)) від 02.12.2010 }

5) своєчасно та в повному обсязі проводити розрахунки відповідно до умов договору між операторами, провайдерами телекомунікацій;

6) не створювати перешкоди для взаємоз'єднання телекомунікаційних мереж;

7) вживати заходів для забезпечення сталої та якісної роботи взаємоз'єднаних телекомунікаційних мереж протягом доби, повідомляти один одного про пошкодження мережі телекомунікацій або виникнення інших обставин, що призвели або можуть призвести до зниження до неприпустимих значень показників якості телекомунікаційних послуг;

8) обмінюватися даними обліку телекомунікаційних послуг, які були надані через точки взаємоз'єднання їх мереж;

9) додержуватися встановленого нормативно-правовими актами порядку маршрутизації трафіка.

Стаття 59. Каталог пропозицій щодо взаємоз'єднання телекомунікаційних мереж

1. Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації, затверджує і не менше одного разу на рік публікує в офіційному бюлетені каталог пропозицій операторів телекомунікацій щодо взаємоз'єднання з їхніми телекомунікаційними мережами. Пропозиції, що публікуються, повинні включати перелік існуючих точок взаємоз'єднання телекомунікаційних мереж, організаційні, економічні та технічні умови взаємоз'єднання.

2. Подання пропозицій для операторів телекомунікацій, крім операторів, з істотною ринковою перевагою на ринках певних телекомунікаційних послуг, не є обов'язковим.

{ Частина друга статті 59 із змінами, внесеними згідно із Законом N 4910-VI ([4910-17](#)) від 07.06.2012 }

3. Порядок подання, розгляду і затвердження пропозицій операторів телекомунікацій щодо взаємоз'єднання телекомунікаційних мереж встановлює національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації.

Стаття 60. Особливості укладення, зміни та розірвання договору про взаємоз'єднання телекомунікаційних мереж

1. Укладення договору про взаємоз'єднання телекомунікаційних мереж здійснюється операторами, провайдерами телекомунікацій

відповідно до обов'язкових вимог до договору про взаємоз'єднання, які встановлює національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації.

2. Оператор телекомунікацій, який має намір щодо укладення договору про взаємоз'єднання або щодо зміни чи розірвання такого договору, зобов'язаний письмово подати свої пропозиції відповідному оператору.

3. Оператор телекомунікацій, який отримав письмову пропозицію від іншого оператора, повинен відповісти на неї протягом 20 календарних днів із дня її одержання.

4. Оператор телекомунікацій, який отримав письмову пропозицію щодо підключення, має право обґрунтовано відмовити у взаємоз'єднанні з телекомунікаційною мережею іншого оператора.

5. Оператор телекомунікацій з істотною ринковою перевагою на ринку певних телекомунікаційних послуг не має права відмовити у взаємоз'єднанні з телекомунікаційною мережею іншого оператора в точках, зазначених у каталозі пропозицій операторів телекомунікацій щодо взаємоз'єднання з їхніми телекомунікаційними мережами, крім випадків, якщо телекомунікаційна мережа, яку пропонується приєднати, не відповідає вимогам цього Закону.

{ Частина п'ята статті 60 в редакції Закону N 2751-VI ([2751-17](#)) від 02.12.2010; із змінами, внесеними згідно із Законом N 4910-VI ([4910-17](#)) від 07.06.2012 }

6. Сторони договору про взаємоз'єднання телекомунікаційних мереж, які укладають договори, змінюють їх умови або припиняють дію, повинні повідомити про це національну комісію, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації, протягом 30 календарних днів від дня підписання відповідних документів.

7. Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації, щоквартально публікує у своєму офіційному бюлетені перелік договорів, укладених між операторами телекомунікацій щодо взаємоз'єднання телекомунікаційних мереж.

Стаття 61. Досудове врегулювання спорів про взаємоз'єднання телекомунікаційних мереж

1. Якщо оператори телекомунікацій не досягли згоди щодо укладення, зміни чи розірвання договору, що регулює взаємоз'єднання телекомунікаційних мереж, а також у разі неодержання відповіді в установленій строк, зацікавлена сторона має право передати спір на вирішення до національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації.

2. Для вирішення спору оператор, який вважає свої права порушеними, надсилає до національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації, звернення, до якого додається проект договору про взаємоз'єднання мереж телекомунікацій, пропозиції стосовно умов взаємоз'єднання, з яких сторони не досягли домовленості, а також завірени копії всіх документів та матеріалів, необхідних для розгляду спору.

3. Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації, за участю представників зацікавлених сторін, фахівців у сфері телекомунікацій та експертів розглядає надані матеріали, заслуховує сторони та приймає відповідне рішення. Рішення національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації, є обов'язковим для виконання учасниками взаємоз'єднання

телекомунікаційних мереж.

4. Порядок розгляду звернень, дослідження матеріалів, винесення рішення щодо спору між сторонами встановлює національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації.

5. У разі прийняття національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації, рішення, яке не задовольняє одну із сторін, зацікавлена сторона має право звернутися до суду.

Глава X

ТЕЛЕКОМУНІКАЦІЙНІ ПОСЛУГИ

Стаття 62. Загальнодоступні телекомунікаційні послуги

1. До загальнодоступних телекомунікаційних послуг належать: підключення кінцевого обладнання споживача до телекомунікаційних мереж фіксованого зв'язку загального користування (універсальний доступ), послуги фіксованого телефонного зв'язку в межах зони нумерації (місцевий телефонний зв'язок), а також виклик служб екстреної допомоги, послуги довідкових служб і зв'язку за допомогою таксофонів.

Загальнодоступні телекомунікаційні послуги можуть надаватися з використанням технологій проводового та/або безпроводового доступу. { Частина першу статті 62 доповнено абзацом другим згідно із Законом N 3566-VI ([3566-17](#)) від 05.07.2011 }
{ Частина перша статті 62 із змінами, внесеними згідно із Законом N 3566-VI ([3566-17](#)) від 05.07.2011 }

2. Дзвінки з телекомунікаційних мереж фіксованого телефонного на телекомунікаційні мережі рухомого (мобільного) зв'язку не належать до загальнодоступних телекомунікаційних послуг.
{ Стаття 62 в редакції Закону N 378-V ([378-16](#)) від 28.11.2006 }

Стаття 63. Порядок надання та отримання телекомунікаційних послуг

1. Телекомунікаційні послуги надаються відповідно до законодавства.

2. Умови надання телекомунікаційних послуг:

1) укладення договору між оператором, провайдером телекомунікацій і споживачем телекомунікаційних послуг відповідно до основних вимог до договору про надання телекомунікаційних послуг ([z2150-12](#)), установлених національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації;

2) оплата замовленої споживачем телекомунікаційної послуги.

3. Телекомунікаційні послуги споживачам, які мають установлені законодавством України пільги з їх оплати, надаються операторами, провайдерами телекомунікацій відповідно до законодавства України.

4. Держава гарантує універсальне обслуговування, тобто забезпечення універсального доступу споживачів до телекомунікаційних мереж загального користування та надання загальнодоступних телекомунікаційних послуг нормованої якості за регульованими державою тарифами. { Статтю 63 доповнено частиною

четвертою згідно із Законом N 378-V ([378-16](#)) від 28.11.2006 }

5. Універсальний доступ повинен відповідати таким вимогам:

1) забезпечення за вимогою споживача з'єднання його кінцевого обладнання з телекомунікаційними мережами загального користування за регульованими державою тарифами;

2) телекомунікаційні мережі загального користування, до яких підключається кінцеве обладнання споживачів, повинні забезпечувати підтримання голосової телефонії (здійснення й одержання зонових, міжміських, міжнародних дзвінків), факсимільний зв'язок, передачу даних на рівні, достатньому для доступу споживачів до мережі Інтернет;

3) при забезпеченні універсального доступу вартість підключення до телекомунікаційної мережі загального користування не залежить від технології доступу або способу підключення.
{ Статтю 63 доповнено частиною п'ятою згідно із Законом N 378-V ([378-16](#)) від 28.11.2006 }

Стаття 64. Особливості розвитку, надання та фінансування загальнодоступних телекомунікаційних послуг

1. Основною метою розвитку та надання загальнодоступних телекомунікаційних послуг є надання громадянам України, за регульованими державою тарифами, можливості задовольняти власні потреби в телекомунікаційних послугах, визначених цим Законом, повноцінно брати участь у політичному, економічному та громадському житті суспільства.

2. Розвиток загальнодоступних послуг здійснюється відповідно до Концепції розвитку телекомунікацій України. Концепція повинна передбачати передусім порядок та строки забезпечення доступу до загальнодоступних послуг для споживачів сільських, гірських районів, а також для таких вразливих груп споживачів, як малозабезпечені сім'ї, пенсіонери та інваліди, а також кінцеві терміни досягнення можливості загального доступу всього населення України до загальнодоступних послуг, обсяги будівництва телекомунікаційних мереж та необхідні капіталовкладення для досягнення даної цілі.

3. У місцях з недостатнім рівнем насиченості телекомунікаційних мереж загального користування технічними засобами заяви на надання загальнодоступних телекомунікаційних послуг задовольняються в такій послідовності:

1) органи державної влади та органи місцевого самоврядування, Служба безпеки України, Служба зовнішньої розвідки України та військові установи України; (Пункт 1 частини третьої статті 64 із змінами, внесеними згідно із Законом N 3200-IV ([3200-15](#)) від 15.12.2005)

2) медичні заклади, пожежні частини, організації, що надають інформацію про виникнення стихійних явищ (землетруси, повені, урагани тощо), державні дошкільні виховні та навчальні заклади, державні заклади науки і культури;

3) дипломатичні представництва та консульські установи іноземних держав;

4) громадяни, які відповідно до законодавства України мають право на отримання телекомунікаційних послуг на пільгових умовах;

5) підприємства, установи та організації, громадяни.

4. Фізичні та юридичні особи, що інвестують будівництво мережі телекомунікацій, до якої підключається кінцеве обладнання цих осіб, у розмірі не менше вартості відповідної кількості абонентських номерів, мають право на позачергове отримання послуг оператора цієї мережі без додержання зазначеного вище порядку.

5. У разі недостатнього задоволення попиту споживачів на загальнодоступні телекомунікаційні послуги в окремих регіонах України національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації, має право прийняти рішення щодо покладання на операторів провайдерів телекомунікацій з істотною ринковою перевагою на ринках певних телекомунікаційних послуг, а також на операторів фіксованого проводового зв'язку, які здійснюють або мають намір здійснювати діяльність у цих регіонах, обов'язків щодо розвитку та надання загальнодоступних телекомунікаційних послуг споживачам із застосуванням механізму компенсації збитків, встановленого Кабінетом Міністрів України.
{ Частина п'ята статті 64 із змінами, внесеними згідно із Законами N 3566-VI ([3566-17](#)) від 05.07.2011, N 4910-VI ([4910-17](#)) від 07.06.2012 }

Стаття 65. Надання телекомунікаційних послуг в умовах надзвичайних ситуацій, надзвичайного та воєнного стану

1. Оператори, провайдери телекомунікацій в умовах надзвичайних ситуацій, надзвичайного та воєнного стану зобов'язані забезпечувати якісний зв'язок та оповіщення населення в порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

2. Оператори, провайдери телекомунікацій повинні забезпечити готовність до виконання своїх функцій в умовах надзвичайних ситуацій, надзвичайного та воєнного стану. Під час надзвичайного стану всі засоби та телекомунікаційні мережі зв'язку, незалежно від форми власності, використовуються для забезпечення проведення мобілізації та задоволення потреб національної безпеки, оборони, охорони правопорядку. Оператори телекомунікацій взаємодіють при цьому з Національним центром оперативного-технічного управління мережами зв'язку в питаннях, віднесених до його компетенції.

3. В умовах надзвичайних ситуацій, надзвичайного стану оператори телекомунікацій з метою оповіщення та забезпечення телекомунікаційними послугами учасників ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій, відбудовних робіт та здійснення відповідних заходів Радою міністрів Автономної Республіки Крим, обласними, Київською та Севастопольською міськими державними адміністраціями та органами місцевого самоврядування за погодженням із ЦОВЗ можуть установлювати тимчасові обмеження в наданні телекомунікаційних послуг споживачам до ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій та скасування режиму надзвичайного стану.

4. Рада міністрів Автономної Республіки Крим, обласні, Київська та Севастопольська міські державні адміністрації та органи місцевого самоврядування в межах своїх повноважень надають операторам, провайдерам телекомунікацій та їх місцевим підрозділам допомогу в ліквідації надзвичайних ситуацій, що виникли внаслідок стихійного лиха, і в усуненні їх наслідків, у придбанні необхідних матеріальних ресурсів, а також сприяють у наданні для цих цілей робочої сили, транспортних та інших технічних засобів.

РЕГУЛЮВАННЯ ТАРИФІВ І РОЗРАХУНКІВ

Стаття 66. Регулювання тарифів

1. Тарифи на телекомунікаційні послуги встановлюються операторами, провайдерами телекомунікацій самостійно, за винятком випадків, передбачених у частині другій цієї статті.

2. Державному регулюванню шляхом встановлення граничних або фіксованих тарифів підлягають:

1) тарифи на загальнодоступні послуги ([z1031-12](#)) ;

2) тарифи на надання в користування каналів електрозв'язку операторів телекомунікацій, з істотною ринковою перевагою на ринках певних телекомунікаційних послуг;

{ Пункт 2 частини другій статті 66 із змінами, внесеними згідно із Законом N 4910-VI ([4910-17](#)) від 07.06.2012 }

3) розрахункові такси за послуги пропуску трафіка до телекомунікаційних мереж операторів телекомунікацій з істотною ринковою перевагою на ринках певних телекомунікаційних послуг;

{ Частину другу статті 66 доповнено пунктом 3 згідно із Законом N 2751-VI ([2751-17](#)) від 02.12.2010; із змінами, внесеними згідно із Законом N 4910-VI ([4910-17](#)) від 07.06.2012 }

4) тарифи на надання в користування кабельної каналізації електрозв'язку операторів телекомунікацій ([z2093-12](#)).

{ Частину другу статті 66 доповнено пунктом 4 згідно із Законом N 2752-VI ([2752-17](#)) від 02.12.2010 }

Стаття 67. Принципи регулювання тарифів

1. Тарифне регулювання на ринку телекомунікацій України базується на таких принципах:

1) базування розрахунків тарифів на собівартості цих послуг з урахуванням отримання прибутку;

2) залежність рівня тарифів від рівня якості телекомунікаційних послуг;

3) недопущення встановлення демпінгових або дискримінаційних цін з боку окремих операторів, провайдерів телекомунікацій;

4) необхідність уникнення перехресного субсидування одних телекомунікаційних послуг за рахунок інших;

5) стягнення почасової плати за фактичний час отримання споживачем телекомунікаційних послуг.

Стаття 68. Порядок розрахунків за телекомунікаційні послуги

1. Розрахунки за телекомунікаційні послуги здійснюються на умовах договору про надання телекомунікаційних послуг між оператором, провайдером телекомунікацій та споживачем або без договору за готівкову оплату чи за допомогою карток тощо в разі одержання споживачем замовленої за передоплатою (авансованої) послуги за тарифами, затвердженими згідно із законодавством.

2. У разі невикористання авансу протягом розрахункового періоду залишок суми коштів переноситься на наступний розрахунковий період, якщо інше не передбачено договором. Списання

оператором або провайдером телекомунікацій залишку суми коштів абонента, в тому числі на свою користь, забороняється.
(Стаття 68 в редакції Закону N 3375-IV ([3375-15](#)) від 19.01.2006)

Глава XII

НОМЕРНИЙ РЕСУРС

Стаття 69. Засади формування та розподілу номерного ресурсу України

1. Номерний ресурс є технічно обмеженим ресурсом.
2. Розробку та реалізацію технічної політики у формуванні номерного ресурсу здійснює ЦОВЗ.
3. Розподіл, присвоєння та облік номерного ресурсу, видачу і скасування дозволів на його використання, державний нагляд за використанням номерного ресурсу здійснюються національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації.
{ Частина третя статті 69 в редакції Законів N 2299-VI ([2299-17](#)) від 01.06.2010, N 3610-VI ([3610-17](#)) від 07.07.2011 }

4. Основними засадами формування та розподілу номерного ресурсу є:

- 1) відкритість, недискримінаційність та об'єктивність, рівність прав на доступ до номерного ресурсу для усіх операторів телекомунікацій;
- 2) користування номерним ресурсом на дозвільній та платній основі;
- 3) створення резервної ємності номерів;
- 4) забезпечення раціонального використання номерного ресурсу;
- 5) приведення Національного плану нумерації України ([z1284-06](#)) у відповідність із міжнародними вимогами.

5. В інтересах розширення і забезпечення достатньої ємності номерного ресурсу та приведення його у відповідність із міжнародними вимогами ЦОВЗ приймає рішення про зміну структури номерного ресурсу та простору нумерації.

6. Рішення ЦОВЗ про зміну структури номерного ресурсу та простору нумерації доводиться до національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації, та публікується в її офіційному бюлетені.

7. Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації, зобов'язана повідомити операторів, провайдерів телекомунікацій про зміни структури та простору нумерації присвоєного номерного ресурсу не менше ніж за шість місяців до введення в дію зазначених змін.

Стаття 70. Розподіл, використання номерного ресурсу

1. Номерний ресурс надається оператору телекомунікацій національній комісії, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації, на підставі дозволу ([z0679-07](#)) на термін дії відповідної ліцензії, а якщо вид діяльності не

ліцензується - на строк не менше п'яти років, для використання без права передачі іншим особам, крім випадків, визначених цим Законом, та випадків вторинного розподілу, відповідно до законодавства.

{ Частина перша статті 70 в редакції Закону N 2392-VI ([2392-17](#)) від 01.07.2010; із змінами, внесеними згідно із Законом N 3566-VI ([3566-17](#)) від 05.07.2011 }

2. Заява оператора телекомунікацій щодо виділення номерного ресурсу розглядається національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації, протягом місяця з моменту її реєстрації. Рішення національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації, щодо виділення або відмови у виділенні номерного ресурсу приймається з урахуванням ефективності використання раніше виділеного номерного ресурсу і протягом трьох робочих днів доводиться до операторів телекомунікацій. У рішенні про відмову зазначаються відповідні підстави.

3. Дозвіл на використання номерного ресурсу видається оператору телекомунікацій після надання документів, що підтверджують оплату, протягом трьох днів.

4. Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації, має право прийняти рішення щодо вилучення (повністю або частково) в оператора телекомунікацій номерного ресурсу у разі:

1) якщо номерний ресурс або його частина не задіяні в терміни, встановлені в дозволі;

2) якщо номерний ресурс використовується не за призначенням, у тому числі у разі незаконної передачі його іншим особам;

3) якщо відповідна ліцензія анульована, визнана недійсною або закінчився термін її дії, або за заявою оператора телекомунікацій.

5. Розгляд питань про вилучення номерного ресурсу здійснюється з обов'язковим попереднім запрошенням оператора телекомунікацій або його представників.

6. Рішення про вилучення номерного ресурсу публікується національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації, у десятиденний термін від дня набрання ним чинності.

7. Дозвіл на використання номерного ресурсу підлягає скасуванню, а присвоєний номерний ресурс - поверненню за рішенням національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації, прийнятим відповідно до законодавства.

8. Оператори телекомунікацій зобов'язані надавати національній комісії, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації, інформацію про стан використання номерного ресурсу у визначеному законодавством порядку.
(Частина восьма статті 70 набуває чинності з 01.01.2005 року)

9. Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації, визначає порядок розподілу і використання номерного ресурсу ([z0679-07](#)) та публікує його в офіційному бюлетені національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації.

10. З метою виконання міжнародних зобов'язань, а також забезпечення достатньої доступності номерного ресурсу ЦОВЗ може змінювати структуру, простір нумерації, а національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації, - відповідно присвоєння номерів з попередженням про це операторів телекомунікацій не менше ніж за півроку до внесення змін.

11. Дія частин першої - десятої цієї статті не поширюється на порядок відкриття номерного ресурсу, в якому утворюються персональні номери абонентів.

{ Статтю 70 доповнено частиною згідно із Законом N 2392-VI ([2392-17](#)) від 01.07.2010 }

12. За видачу номерного ресурсу стягується плата у розмірі і порядку ([1147-2008-п](#)), встановлених Кабінетом Міністрів України, та зараховується до Державного бюджету України.

(Дія частини статті 70 зупинялась на 2005 рік (до 31.03.2005) в частині зарахування плати за видачу номерного ресурсу до спеціального фонду Державного бюджету України згідно із Законом N 2285-IV ([2285-15](#)) від 23.12.2004; в редакції Закону N 2505-IV ([2505-15](#)) від 25.03.2005)

Стаття 71. Розподіл і використання радіочастотного ресурсу

1. Розподіл і використання радіочастотного ресурсу України для здійснення діяльності у сфері телекомунікацій проводиться відповідно до Закону України "Про радіочастотний ресурс України" ([1770-14](#)).

Глава XIII

МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО

Стаття 72. Мета і загальні принципи міжнародного співробітництва

1. Метою міжнародного співробітництва у сфері телекомунікацій є інтеграція телекомунікацій України у глобальні телекомунікації з урахуванням політичних та економічних інтересів України.

2. Міжнародне співробітництво у сфері телекомунікацій здійснюється шляхом:

1) укладання міжнародних договорів;

2) участі в роботі міжнародних організацій;

3) участі в реалізації міжнародних проектів, пов'язаних із створенням глобальної і регіональних телекомунікаційних мереж, з урахуванням інтересів національної безпеки України;

4) гармонізації стандартів, норм і правил з міжнародними стандартами, рекомендаціями, нормами і правилами, які стосуються вимог до технічних засобів і телекомунікаційних мереж, взаємодії операторів телекомунікацій, використання обмежених ресурсів, якості і видів телекомунікаційних послуг;

5) взаємодії операторів телекомунікацій України з операторами телекомунікацій інших держав.

3. Виконання функцій України як держави - члена Міжнародного союзу електрозв'язку, відповідальність за виконання зобов'язань України за Статутом Міжнародного союзу електрозв'язку ([995 099](#)) та Конвенцією Міжнародного союзу електрозв'язку ([995 100](#)) і

зобов'язань за адміністративними регламентами, а також взаємодія і співробітництво з органами, які виконують функції адміністрацій зв'язку іноземних держав, покладаються на Адміністрацію зв'язку і радіочастот України, яка в установленому порядку також представляє інтереси України в інших всесвітніх, європейських та регіональних організаціях телекомунікацій та у Світовій організації торгівлі з питань, що стосуються телекомунікацій.

Стаття 73. Міжнародні договори

1. Якщо міжнародним договором України встановлено інші правила, ніж ті, що передбачені законодавством України про телекомунікації, застосовуються правила міжнародного договору.

Стаття 74. Взаємодія операторів телекомунікацій України з операторами телекомунікацій інших держав

Взаємодія операторів телекомунікацій України з операторами телекомунікацій інших держав, розподіл між ними доходів від надання послуг міжнародного зв'язку, взаємоз'єднання мереж телекомунікацій загального користування тощо здійснюються відповідно до рекомендацій Міжнародного союзу електрозв'язку на підставі міжнародних договорів України з відповідними державами та/або договорів операторів телекомунікацій України з операторами телекомунікацій інших країн.

(Стаття 74 в редакції Закону N 1876-IV ([1876-15](#)) від 24.06.2004)

Стаття 75. Відповідальність за порушення законодавства про телекомунікації

1. Особи, винні у порушенні законодавства про телекомунікації, притягуються до цивільної, адміністративної, кримінальної відповідальності відповідно до закону.

2. Прибуток, отриманий оператором, провайдером телекомунікацій внаслідок діяльності без повідомлення національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації, та/або ліцензії, дозволу на використання номерного ресурсу, порушення встановлених національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації, тарифів, вилучається в судовому порядку і спрямовується до Державного бюджету України.

{ Частина друга статті 75 із змінами, внесеними згідно із Законом N 2299-VI ([2299-17](#)) від 01.06.2010 }

Глава XIV

ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

Статті 17, 20 набирають чинності в 2004 році.

Частина третя статті 53, частина п'ята статті 64, частина восьма статті 70 набирають чинності з 1 січня 2005 року.

2. ЦОВЗ здійснює повноваження національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації, у повному обсязі до 1 січня 2005 року. { Пункт 2 глави XIV в редакції Законів N 1876-IV ([1876-15](#)) від 24.06.2004, N 2119-IV ([2119-15](#)) від 21.10.2004 }

3. До приведення нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом чинні нормативно-правові акти застосовуються в частині, що не суперечить цьому Закону.

4. Кабінету Міністрів України протягом шести місяців від дня набрання чинності цим Законом:

1) підготувати та подати на розгляд Верховної Ради України пропозиції про внесення змін до законодавчих актів, що впливають із цього Закону;

2) розробити та затвердити нормативно-правові акти, передбачені цим Законом, та привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

3) забезпечити приведення міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади України нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом.

5. Суб'єкти господарювання у сфері телекомунікацій повинні в місячний термін від дня створення національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації, направити повідомлення згідно із статтею 42 цього Закону.

6. Ліцензії на здійснення діяльності у сфері телекомунікацій та дозволи на використання номерного ресурсу, які були видані до набрання чинності цим Законом, зберігають чинність протягом визначеного в них терміну.

7. Внести зміни до таких законодавчих актів України:

1) у Кодексі України про адміністративні правопорушення ([80731-10](#), [80732-10](#)) (Відомості Верховної Ради УРСР, 1984 р., додаток до N 51, ст. 1122):

а) статті 148-1, 148-2, 148-4, 243 викласти в такій редакції:

"Стаття 148-1. Порухення Правил надання та отримання телекомунікаційних послуг

Здійснення дій, що призвели до зниження якості функціонування телекомунікаційних мереж, або самовільне (без відома оператора телекомунікацій) отримання телекомунікаційних послуг -

тягне за собою накладення штрафу в розмірі від тридцяти до сорока неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Ті самі дії, вчинені повторно протягом року після накладення адміністративного стягнення за порушення, передбачені частиною першою цієї статті, -

тягнуть за собою відшкодування збитків, завданих оператору, та накладення штрафу в розмірі від п'ятдесяти до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Стаття 148-2. Порухення порядку та умов надання послуг зв'язку в мережах загального користування

Порухення порядку та умов надання послуг зв'язку в мережах загального користування -

тягне за собою накладення штрафу на посадових осіб у розмірі від п'ятдесяти до ста неоподатковуваних мінімумів доходів

громадян.

Відмова оператора зв'язку надати споживачу вичерпну інформацію щодо змісту, якості та порядку надання телекомунікаційних послуг, що ним надаються та/або отримані споживачем протягом останніх шести місяців, а також порушення встановленого законом строку оприлюднення тарифів, які встановлюються операторами телекомунікацій самостійно, -

тягнуть за собою накладення штрафу на посадових та фізичних осіб - суб'єктів господарської діяльності в розмірі від одного до десяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян";

"Стаття 148-4. Використання технічних засобів та обладнання, що застосовуються в мережах зв'язку загального користування, без документа про підтвердження відповідності

Використання технічних засобів та обладнання, що застосовуються в мережах зв'язку загального користування операторами зв'язку без документа про підтвердження відповідності, -

тягне за собою накладення штрафу в розмірі від ста до двохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян";

"Стаття 243. Органи національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації, та Адміністрації зв'язку та радіочастот України

Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації, розглядає справи про адміністративні правопорушення, пов'язані з порушенням законодавства про телекомунікації та поштовий зв'язок (стаття 148-5).

Органи Державної інспекції зв'язку національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації, та Український державний центр радіочастот Адміністрації зв'язку та радіочастот України розглядають справи про адміністративні правопорушення, пов'язані з порушенням законодавства про телекомунікації, про поштовий зв'язок та радіочастотний ресурс України (статті 144, 145, 147, 148-1 - 148-4).

Від імені органів Державної інспекції зв'язку національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації, та Українського державного центру радіочастот Адміністрації зв'язку та радіочастот України розглядати справи про адміністративні правопорушення та накладати адміністративні стягнення мають право керівники Державної інспекції зв'язку і Українського державного центру радіочастот та уповноважені ними посадові особи";

б) доповнити статтею 148-5 такого змісту:

"Стаття 148-5. Порушення правил про взаємоз'єднання телекомунікаційних мереж загального користування

Відмова в наданні необхідної інформації для взаємоз'єднання телекомунікаційних мереж, доступу до цих мереж у всіх технічно можливих місцях, інформації щодо ідентифікації виклику і його тривалості між телекомунікаційними мережами, відмова оператора, який займає монопольне (домінуюче) становище на ринку

телекомунікацій, подати на затвердження до національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації, пропозиції щодо взаємоз'єднання телекомунікаційних мереж, відмова у виконанні рішення, яке прийняте національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації, і набрало чинності, -

тягне за собою накладення штрафу на посадових та фізичних осіб - суб'єктів господарської діяльності в розмірі від ста до трьохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Ті самі дії, вчинені повторно протягом року після накладення адміністративного стягнення за порушення, передбачені частиною першою цієї статті, -

тягнуть за собою накладення штрафу на посадових та фізичних осіб - суб'єктів господарської діяльності в розмірі від трьохсот до п'ятисот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян";

{ Підпункт 2 пункту 7 глави XIV втратив чинність на підставі Закону N 5007-VI ([5007-17](#)) від 21.06.2012 }

3) частину третю статті 4 Закону України "Про підприємництво" ([698-12](#)) (Відомості Верховної Ради УРСР, 1991 р., N 14, ст. 168; Відомості Верховної Ради України, 2000 р., N 36, ст. 299; 2003 р., N 39, ст. 333) виключити;

4) у Законі України "Про природні монополії" ([1682-14](#)) (Відомості Верховної Ради України, 2000 р., N 30, ст. 238):

а) частину першу статті 4 доповнити абзацом четвертим такого змісту:

"Органом регулювання у сфері зв'язку є національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації, яка утворюється відповідно до Закону України "Про телекомунікації" ([1280-15](#));

б) абзац восьмий частини першої статті 5 виключити;

в) абзац восьмий статті 6 виключити;

г) розділ V "Прикінцеві положення" доповнити пунктом 4 такого змісту:

"4. Регулювання у сфері зв'язку проводиться відповідно до Закону України "Про телекомунікації", Закону України "Про поштовий зв'язок" ([2759-14](#));

5) у Законі України "Про радіочастотний ресурс України" ([1770-14](#)) (Відомості Верховної Ради України, 2000 р., N 36, ст. 298; 2003 р., N 30, ст. 247):

а) у статті 19:

пункт 8 викласти в новій редакції:

"8. У разі якщо користувач радіочастотного ресурсу має намір продовжувати використання радіочастотного ресурсу після закінчення терміну дії отриманих ним ліцензій, він зобов'язаний звернутися до АЗРЧ із заявою встановленого зразка. Зразок заяви встановлюється

зазначеним органом.

Заява щодо продовження терміну дії ліцензій подається за чотири місяці до закінчення терміну дії відповідних ліцензій. АЗРЧ не має права відмовити в задоволенні заяви щодо продовження терміну дії ліцензій у разі, якщо власником ліцензії виконані всі умови даних ліцензій або умови не виконані з поважних причин, які не залежали від ліцензіата.

Рішення про продовження терміну дії ліцензії має бути прийнято не пізніше ніж за два місяці до останнього дня дії відповідної ліцензії і оформляється у вигляді додатка до відповідної ліцензії. Обґрунтоване рішення щодо відмови в задоволенні заяви щодо продовження терміну дії ліцензій повинно бути направлено заявнику не пізніше двох місяців до останнього дня дії відповідної ліцензії.

Рішення АЗРЧ щодо відмови в задоволенні заяви щодо продовження терміну дії ліцензій може бути оскаржене в суді. Якщо заявник подає скаргу до суду до закінчення терміну дії відповідної ліцензії, рішення АЗРЧ призупиняється до розгляду скарги судом";

після пункту 8 доповнити новим пунктом такого змісту:

"9. Підставами для переоформлення ліцензії на використання радіочастот є:

1) зміна найменування юридичної особи або прізвища, імені, по батькові фізичної особи - користувача радіочастотного ресурсу;

2) зміна місцезнаходження юридичної особи або місця проживання фізичної особи - користувача радіочастотного ресурсу;

3) реорганізація юридичної особи - суб'єкта господарювання, який є користувачем радіочастотного ресурсу, шляхом зміни організаційно-правової форми, перетворення, злиття, приєднання. У разі такої реорганізації ліцензії, які отримані користувачем радіочастотного ресурсу, переоформляються на його правонаступника.

У разі виникнення підстав для переоформлення ліцензії користувач радіочастотного ресурсу зобов'язаний протягом 30 робочих днів подати до АЗРЧ заяву про переоформлення ліцензії на використання радіочастот разом з ліцензією, що підлягає переоформленню, та відповідними документами або їх нотаріально засвідченими копіями, що підтверджують зазначені зміни.

АЗРЧ протягом десяти робочих днів від дати реєстрації заяви про переоформлення ліцензії на використання радіочастотного ресурсу зобов'язана при наданні документів, що підтверджують оплату переоформлення, видати переоформлену на новому бланку ліцензію з урахуванням змін, зазначених у заяві про переоформлення ліцензії, або відмовити у переоформленні ліцензії у разі відсутності підстав для переоформлення чи недостовірних даних у поданих документах. Одночасно з переоформленою на новому бланку ліцензією на використання радіочастотного ресурсу АЗРЧ видає суб'єкту господарювання засвідчені копії такої ліцензії для філій, інших відокремлених підрозділів, що здійснюють використання радіочастотного ресурсу.

У разі переоформлення ліцензії на використання радіочастотного ресурсу АЗРЧ приймає рішення про визнання недійсною ліцензії, що переоформлялася, з внесенням відповідних змін до ліцензійного реєстру не пізніше наступного робочого дня.

Строк дії переоформленої ліцензії на використання радіочастотного ресурсу не може перевищувати строку дії, зазначеного в ліцензії, що переоформлялася.

Розмір плати за переоформлення ліцензії на використання радіочастотного ресурсу встановлює Кабінет Міністрів України".

У зв'язку з цим пункти 9-11 вважати відповідно пунктами 10-12;

пункт 12 доповнити абзацом другим такого змісту:

"У разі прийняття рішення про анулювання ліцензії користувача радіочастотного ресурсу - оператора телекомунікацій АЗРЧ зобов'язана встановити кінцевий строк припинення дії ліцензії з урахуванням часу, достатнього для повідомлення абонентів про припинення його діяльності, але не менше ніж три місяці";

б) у тексті Закону слова "Український державний центр радіочастот та нагляду за зв'язком" у всіх відмінках замінити словами "Український державний центр радіочастот" у відповідному відмінку;

б) у Законі України "Про ліцензування певних видів господарської діяльності" ([1775-14](#)) (Відомості Верховної Ради України, 2000 р., N 36, ст. 299, N 45, ст. 377; 2001 р., N 11, ст. 45, N 16, ст. 76, N 22, ст. 105; 2002 р., N 1, ст. 1, N 6, ст. 39, N 7, ст. 50, N 17, ст. 121, N 20, ст. 134, N 30, ст. 207, N 31, ст. 214; 2003 р., N 23, ст. 145, N 36, ст. 276):

а) у частині другій статті 2 слова "тютюновими виробами" замінити словами "тютюновими виробами, у сфері телекомунікацій";

б) пункти 47, 48, 49 статті 9 виключити.

{ Підпункт 7 пункту 7 втратив чинність на підставі Закону N 580-V ([580-16](#)) від 11.01.2007 }

8. Визнати такими, що втратили чинність:

а) Закон України "Про зв'язок" ([160/95-ВР](#)) (Відомості Верховної Ради України, 1995 р., N 20, ст. 143; 1997 р., N 9, ст. 71; 2000 р., N 6-7, ст. 40, N 41, ст. 341; 2001 р., N 9, ст. 38; 2002 р., N 15, ст. 103, N 35, ст. 257; 2003 р., N 15, ст. 106, N 24, ст. 156, N 30, ст. 247, N 39, ст. 333);

б) Постанову Верховної Ради України від 16 травня 1995 року "Про порядок введення в дію Закону України "Про зв'язок" ([161/95-ВР](#)) (Відомості Верховної Ради України, 1995 р., N 20, ст. 144).

Президент України

Л. КУЧМА

м. Київ, 18 листопада 2003 року
N 1280-IV

Публікації документа

- **Голос України** від 23.12.2003 — № 244
- **Урядовий кур'єр** від 24.12.2003 — № 243

- **Офіційний вісник України** від 02.01.2004 — 2003 р., № 51, том 1, стор. 13, стаття 2644, код акту 27109/2003
- **Відомості Верховної Ради України** від 19.03.2004 — 2004 р., № 12, стаття 155